

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15
za trikrat . . . " 13
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna poltivrsta po 23 vin.

Poslano:

enostolpna poltivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogradno 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 12 strani

Pritožbe in zahteve koroških Slovencev.

Na slovenskem taboru v Šmihelu na Koroškem dne 17. t. m. so se sklenile sledeče resolucije:

Na velikem ljudskem taboru v Šmihelu dne 17. maja 1914 zbranih 4000 koroških Slovencev.

1. konstatira, da takoimenovani »Kärntnertag« v Sinčivasi ni bil shod koroških Slovencev, ampak shod iz cele dežele prignanih Nemcev in njihovih podreptikov; konstatira, da ta »Kärntnertag« ni imel nobene pravice, govoriti v imenu koroških Slovencev, da so na shodu v Sinčivasi proglasili nemščino kot edini razpravni jezik, kar že samonasebi dokazuje, da je bilo tamošnje zborovanje nemško in ne slovensko. Zato iskreno obžalujemo, da so se Nemci v političnem boju proti Slovincem poslužili doslej še nezasišane sredstva, da so se izdajali za Slovence in govorili v imenu Slovencev zato, da bi na ta način mistificirali vlado in javnost.

2. Nasprotno pa konstatiramo, da je na današnjem taboru zbranih 4000 koroških Slovencev vseh stanov in poklicev; naš glas je torej pravi glas koroških Slovencev.

3. Najodločneje protestiramo proti večnemu podtikanju od strani Nemcev, kakor da bi bil narodni boj umetno iz Kranjskega in Štajerskega zanesen na Koroško, marveč konstatiramo glasno in slovesno, da se koroški Slovenci svoje slovenske narodnosti in pravic, ki nam gredo, sami zavedamo in jih sami tudi najodločneje tudi zahtevamo. Ker smo in se čutimo za bistven del slovenskega naroda, apeliramo na solidarnost celega slovenskega in hrvaškega naroda z nami v našem težkem boju, ki ga bijemo kot predstraža avstrijskih Jugoslovanov.

4. Tistim nemškim in nemškutarskim poslancem, ki so bili v boju proti narodnim Slovincem na nemški nacionalni program z glasovi Nemcev in nemškutarjev edinole vsled krivične, nenaravne razdelitve volilnih okrajev izvoljeni, odrekamo pravico, govoriti v imenu vseh koroških Slovencev. Na naslov naših narodnih nasprotnikov in vlade pa bodi enkrat za vselej povedano, da kot legitimnega zastopnika koroških Slovencev priznavamo edino le naše politično vodstvo, kateremu izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo in neomajno zaupanje.

5. Pozivamo c. kr. vlado, da nam da zadostno število uradnikov, da nam vrne nazaj na Koroško naše koroške slovenske sinove sodnike in druge uradnike, ki niso dobili v domači deželi kruha in katerih mesta med nami so zasedli nemškonacionalni uradniki.

6. Protestiramo proti temu, da se pošilja slovenski učitelji službovat med Nemce, da se na Slovenskem nastavlja nemški in renegatski, zapostavljajo pa slovenski učitelji, in z vsem povdarkom zahtevamo, da vlada poskrbi za zadostni naraščaj slovenskega učiteljstva.

7. Z ogorčenjem opažamo, da c. kr. vlada noče ali ni v stanu izvršiti razsodb svojih lastnih in najvišji hodišč v šolskih zadevah na Koroškem. Najslovesneje izjavljamo, da vztrajamo pri teh zahtevah in odločno zahtevamo, da se že vendar izvedejo razsodbe državnega in upravnega sodišča v zadevi naših šol, kar je vlada dolžna storiti že po svoji državni avtoriteti.

8. Zahtevamo preosnovo volilnega reda za deželni zbor, odgovarjajočo demokratičnemu razvoju današnjega javnega življenja, odpravo kurije veleposestva in razdelitev njenih mandatov med kmečko skupino in protestiramo zoper sedanje volilne okraje za državni in deželni zbor, ki v narodnostnem, gospodarskem in socialnem oziru nasprotujejo vsem načelom zdrave pameti in povzročajo, da se narodni boj od narodne meje prenaša v vso deželo. Konstatiramo, da so vsled nenaravne razdelitve volilnih okrajev brez vsake potrebe skoro vsi volilni okraji na umeten način jezikovno mešani in da Nemci na ta način napravljajo celo deželo za dvojezično.

9. Zahtevamo popolno enakopravnost slovenskega jezika pri vseh oblastih in uradih, bodisi državnih, bodisi deželnih, kjer imamo Slovenci z njimi opraviti, zlasti pri sodnih, davkarijah, železnici, pošti, politični oblasti in deželnem kulturnem svetu.

10. Zahtevamo, da se za Slovence nastavi slovenski, za slovensko ljudstvo vnet potovalni učitelj, da se deželni kulturni svet razdeli v nemško in slovensko sekcijo in da se otvori slovenska kmetijska šola.

11. Končno z gnevom odklanjamo gnusne napade na našo lojaliteto in na patriotizem od strani zaveznikov laške iredente in častilcev Hohenzollerncev.

Mi smo vedno dali in bomo dali cesarju kar je cesarjevega, kar pa ne izključuje, da zahtevamo, da tudi država da v okviru obstoječe ustave našemu narodu, kar je njegovega.

Govor dr. Šustersiča v plenarni seji delegacije.

Kranjski deželni glavar dr. Ivan Šustersič je v plenarni seji avstrijske delegacije 19. t. m. govoril govor, ki je vzbudil splošno veliko pozornost in o katerem prinašamo bistveni posnetek.

Protiaustrijske demonstracije v Italiji.

Predvsem se peča govornik s protiaustrijskimi demonstracijami v Italiji in izjavlja, da bi ne bilo nič bolj pogrešeno, kakor to, če se te demonstracije z molkom prezro. Ne more se strinjati s predgovornikom grofom Lützowom (bivšim poslanikom v Rimu), ki je trdil, da te demonstracije niso bile resne. Vsak, kdor se globlje peča z italijanskimi razmerami, vidi v njih znake nevarnega ljudskega mišljenja v deželi, ki je že desetletja z nami zvezana. S tem mišljenjem mora vsak realni politik računati, če nočemo, da ne bomo v resni uri strašno presenečeni. Govornik ne dvomi, da je gotovo, da hoče italijanska vlada z nami še naprej ohraniti prijateljske razmere, a na vprašanje, če bo Italija v resni uri res kot zaveznica postopala, ne moreta ne Salandra ne San Giuliano ne kak drug državnik odgovoriti, ker na to bo odgovoril italijanski narod. Govornik vpraša, če ne bodo nadvladale odločilni uri tiste struje, ki jih dovolj označujeta gesli »mare nostrum« in »Trieste et Trento«. Za odgovor na stavljeno vprašanje so zadnje demonstracije usodni predznaki. Posebno značilno je, ker so se te demonstracije pojavile ravno zdaj, ko je monarhija zadnja leta Italiji izkazovala tako dragocene prijateljske usluge. Govornik se sklicuje, da svojo trditve dokaže, na podporo monarhije Italiji ob libijskem podjetju in na postopanje Avstrije ob ustanovitvi Albanije, ko je Avstrija vse storila, kar je hotela Italija, dasi je Avstrija sama nosila velika bremena ob ustanovitvi albanske države. Italija si je prihranila vse vojne stroške, ki smo jih sami nosili, zdaj pa žanjemo izbruhe smrtnega sovraštva, ki se z nobeno stvarjo ne morejo utemeljiti.

To je ljudsko gibanje, ki teži za našo Adrijo!

Nikjer v Avstriji ne obstajajo sovražni načrti proti Italiji. Cela monarhija hoče živeti z Italijo mirno in prijateljsko, a kljub temu to smrtno sovraštvo proti Avstriji. Ne varajmo se, želja osvoboditi nerešene brate, želja po našem jadranskem obrežju je ves italijanski narod prevzela. To stremenje se ne omejuje na Zgornjo Italijo, marveč se je razširilo tudi v Spodnjo

Italijo in se je v nevarnih oblikah v Neapolju pojavilo. Zelo bi se varali, če bi zatajevali, da ne gre za veliko narodno gibanje. Italijani prav dobro vedo, da se ne postopa z avstrijskimi Italijani le dobro, marveč da se odlikujejo in uživajo dragocene narodne privilegije v izobilju na škodo državi vedno zvestemu hrvaško-slovenskemu ljudstvu. V kako sijajnem položaju se nahajajo avstrijski Italijani nasproti Italijanom v Franciji! Kljub temu narodna Italija ne gleda proti zahodu, marveč proti vzhodu, ker se tu nahaja jadranska obal in ker sodijo, da je Avstrija slabšeja kakor Italija.

Italija naš sovražnik.

Najnevarnejša je italijanska iredenta, ker ogrožuje glavne stebre, na katerih sloni naša evropska politika. Zagotoviti si moramo, da imamo v Italiji trdno in zanesljivo oporo, ali si pa moramo poiskati drugo oporo. Če italijanski narod kmalu ne izpregleda in se trajno enkrat za vselej na prijazni z dejstvom, da tvori Primorje in južna Tirolska nedotakljivo posest habsburške dinastije, moramo kljub vsemu papirju, na katerem so spisane zvezne pogodbe, smatrati Italijo za najnevarnejšega zunanjega sovražnika monarhije in iz tega izvajati posledice, da razvežemo nevarno zvezno razmerje.

Vse to gre na račun Nemčije. — Potrebna bo pot preko Pariza v Peterburg. — Trozveza onemogočuje pravo avstrijsko politiko.

Predočiti si moramo še drugo dejstvo. Naše napačno razmerje z Italijo gre večinoma na račun Nemčije. Nemčija živi lahko z Italijo v pravem prijateljstvu, ker med njima ni nobenega nasprotstva interesov. Čisto drugače je pa z nami. Le radi Nemčije živimo v popolnoma nenaravnem sovražnem razmerju s Francijo. Nihče ne more dvomiti, da bi bilo prijateljstvo Francije za monarhijo največje vrednosti. Zelo se mora obžalovati, da se ne stori noben resen korak v dosego tega prijateljstva in to tembolj, ker vodi pot v Peterburg, ki jo moramo napraviti, zelo močno čez Pariz.

Govornik ponovi, kar je v odseku rekel, da načelno ne nasprotuje trozvezi in da se ni nikdar proti njej boril, toda po njegovem mnenju trozveza ni za to ustanovljena, da sta Nemčija in Italija v svojih velikih podjetjih kriti, medtem ko mi ne dobimo nobene protivrednosti. Nemčija zasleduje v trozvezi nemško, Italija italijansko politiko, mi zasledujemo večinoma nemško, tuintam italijansko, nikdar pa ne avstrijske politike. Po njegovem mnenju ne zasleduje Avstrija avstrijske notranje

LISTEK.

Svetogorska slika matere božje in stari nar Gyra.

Zadeva svetogorske slike Matere božje je za vsakega razsodnega človeka, ki je stvar v listih zasledoval, že davno rešena. Že leta 1909. smo mi v »Slovincu« osvetili to vprašanje ter pokazali vso neuteemeljenost Gyrovih tozadevnih trditve. Obširne članke so takrat prinesli tudi gorški listi, n. pr. »Gazzettino popolare«, »Eco di Litorale«, »Primorski List«, »Gorica« itd. Zato se res čudimo, da je zadnje čase odprla svoje predale »Edinost« Gyrovim člankom, katerih ne marajo več objavljati drugi resni listi, ki se ne marajo z njimi osmesiti. V Gorici, kjer občinstvo g. Gyra dobro pozna, nihče ne reagira na njegove napade in apodiktične trditve. Hudomušneži po Gorici zahtevajo, naj Gyra s svojo čudežno sliko« napravi očitni čudež in vprašanje bo rešeno! Smešno je pa, če članek trdi v »Edinosti« s 1. maja t. l.: »Začelo je o stvari govoriti verno ljudstvo. In to ljudstvo je prišlo do mnenja, da slika, ki se nahaja v zbirki starinarja Gyre, mora na-

zaj na Sveto Goro!« Nedeljo, 3. maja, je bila tisočero glava množica vernikov na Sveti Gori, a nobenemu ni padlo v glavo romati k Gyri! Kdo se pač — razven Gyre in par njegovih spletkarjev — za njegovo sliko zmeni?

»Gyri ne gre za denar!«

Kdo se ne smeje člankarjevi trditvi: »Gyri gre edino le za dokaz resnice in ne za denar, ker mu je zadeva s sliko povsem častna stvar!« Temu nasproti pribijemo, da je Gyra v svojem spisu na gorški ordinarij z dne 15. februarja 1909 dobesedno v italijanskem jeziku to-le zahteval:

»Danes hočem imeti (voglio avere) za sliko Matere božje z Jezuškom, sv. Joahimom in sv. Ivanom, ki je naslikana na cedrovem lesu leta 1544., znesek 50.000 K (petdesettisoč kron). — Altroche — samo za čast! Če je torej člankarju Gyra nasprotno zatrjeval, mu je prikril resnico! Neki Gyrov privrženec si je to stvar v nekem zanimivem pismu z dne 26. marca 1914 tako-le mislil: »Raje sliko odkupiti tudi za visoko ceno, kakor dopustiti, da bi šla drugam nego na Sv. Goro. Sicer pa sem prepričan, da bi se svota še tako visoka, katero bi cerkev moralaplačatizasluko, kmalu povrnila. Ljudstvo bi namreč trumoma romalo na to slovečo božjo pot

in prispevki romarjev (!) bi kmalu poplačali svoto odkupnine. Kaj, če so sliko odnesle nepoštenne roke?«

V omenjenem članku se tudi trdi, da so sliko iz Svete Gore »odnesle nepoštenne roke«. Dokaza seve ni nobenega. To se mora verovati! Sicer je pa Gyra v »Soci« z dne 14. marca 1914 priobčil, da proda »na čudovit način najdeno« sliko Matere božje s Svete Gore. Torej, Gyra, kaj je bil čudež ali kaj? Na velikonočnih plakatih pa izjavlja Gyra, da je prišel od slike »po srečnem naključju«. Mi pa smo imeli v rokah zaprišeženo izjavo, zapisnik z dne 19. januarja 1909, ki se hrani v nadškofijskem arhivu v Gorici. Iz tega je razvidno, da je to sliko Gyra kupil od g. Elize Mulič roj. Mihelič meseca junija 1903, in sicer za 80 K. Slika, ki jo je prejel v dar njen oče Janez Mihelič od g. Rutarja, se je hranila, kakor je priča zatrdira, vedno v Gorici: prej v ulici Rastello št. 7, II. nadstropje, od leta 1875. pa na Travniku številka 15. O kaki nepoštenosti nimamo mi, niti — kakor smo se informirali — merodajni cerkveni krogi niti najmanjšega dvoma! Ko bi bili ti krogi o Gyrovi trditvi, da je slika res zmanjkala iz svetišča po nepoštenih poti, prepričani, kakor tudi o pristnosti Gyrove slike, bi sodišče že

davno Gyro prisililo, naj na podlagi svoje lastne izjave vrne pravemu lastniku, kar je njegovega!

Če je torej Gyra prepričan, da je slika Sveti Gori ukradena, bi moral kot poštenjak ukradeno blago povrniti. Mi tega od njega ne zahtevamo, ker mislimo, da je sliko pošteno kupil! A Gyrova vest, če je o stvari prepričana, bi morala kaj takega storiti! Torej če hoče Gyra sam pred sabo veljati za poštenjaka, mora, če je po njegovem mnenju slika res ukradena, isto nemudoma lastniku vrniti, kakor zahteva katekizem (vprašanje 451. vel. kat.). Sicer zapade tudi \$ 476. kaz. zakona! Če pa hoče veljati za poštenega lastnika slike, mora po pravici izjavo, da so sliko odnesle iz Svete Gore »nepoštenne roke!« Če ne, si bo občinstvo samo ustvarilo svoje mnenje.

Kaj, če je slika nepostavno kupljena?

Gyra je kupil sliko za 80 K, vredna pa je, kakor jo sam ceni, 50.000 K.

Če je pa Gyra koj ob nakupu slike bil prepričan, da je slika res pristna, je očitno gospo Elizo Mulič ogoľjufal, ker ji je za predmet vreden 50.000 K dal le 80 K. Kazenski zakon določa v § 197. kot goljufijo, ako kdo zmoto ali nevednost drugega izrabljuje, da isti na svoji lastnini vsled tega škodo trpi! Iz Muličinega zapisnika z dne 19. januarja

politike, marveč vedno le enostransko narodno politiko, vsled česar se vedno ena ali druga narodnost odbija in ob steno pritiska.

Za koroške Slovence.

Državi zvesto hrvatsko ljudstvo, ki je najzanesljivejši steber dalekogledne politike, se je politično degradiralo in v veliko škodo monarhije politično oslabilo.

Dr. Šusteršič nadaljuje: »Niti najprimitivnejše narodne pravice se koroškim Slovincem ne priznajo. Ne pretiravam, če rečem, da ni naroda v monarhiji, s katerim bi se tako ravnalo, kakor s Slovenci v tej avstrijski deželi. Na Koroškem ne veljajo niti razsodbe upravnega sodišča. Nihče ne bo trdil, da ima upravno sodišče kako posebno ljubezen za Slovence. In če upravno sodišče izda temeljem zakona razsodbo, se v drugih deželah izvrši, na Koroškem pa ne, če se glasi v prilog Slovencev, ker veto nemškega »Volksrata« to prepoveduje. (Pritrjevanje.) Tu mora izginiti upravno sodišče, izginiti vsa centralna oblastva; zgoditi se sme le to, kar zapove nemški »Volksrat«. To, gospoda, treba povedati, ker taka politika škoduje državi in škoduje celi monarhiji.

Potreba Velike Avstrije.

Govornik konča: Monarhija je močnejša nego se misli. Ne samo po svoji veliki, krepki, pripravljeni armadi, ampak tudi po močnih silah, ki od vseh strani monarhije teže proti središču, sedežu našega častitljivega monarha. (Pritrjevanje.) Avstrija kliče, Avstrija vpije po združitvi vseh spečih sil v mogočno Veliko Avstrijo. Mi rabimo avstrijske politike, avstrijsko-dinastične politike na znotraj, avstrijsko-dinastične politike na zunaj. Velika Avstrija bodi mogočna zaščitnica svobode narodov, mogočni faktor evropskega ravnotežja in miru, jamstvo sigurne in častne prihodnosti cesarstva in dinastije!

Dopolnilna državnozborska volitev na Notranjskem.

Včerašnje državnozborske volitve po pokojnem poslancu dr. Žitniku na Notranjskem so se končale z zmago dr. Pogačnika, kandidata S. L. S.

Na zunaj ni kazal volivni boj prav nobene napetosti; vršili so se volivni shodi, kakor navadno, in časopisje je nekoliko sekundiralo. V resnici je pa bil boj za ta volivni okraj jako intenziven in zlasti liberalna stranka je storila z občudovanja vredno vneto čisto na tistem vse, da udere v posest S. L. S. na Notranjskem. A kandidat naše stranke je zmagal z dobro večino.

Pri tem je treba pomisliti, da so se vršile volitve v tem okraju, v katerem se je moral rajni dr. Žitnik leta 1902. z Božičem tako boriti, da je zmagal samo z 200 glasovi večine, letos v zelo neugodnih razmerah za S. L. S. Bolečine po novih deželnih dokladah še niso zaceljene, laži o zapravljenih deželnih milijonih še ne pozabljene in prave, resnične razmere v deželni upravi našim ljudem ne dovolj pojasnjene. Na Vipavskem je pa rodila hujškarja od strani liberalne stranke v nekaterih občinah v vrstah S. L. S. bržkone zaradi doklad na vino hudo zmešnjavo. Če spomnimo na punt na Gorškem, ki bi kmalu pomel celo narodno stranko z nje-

nim davkom na vino vred, da niso od nje ga odnehali, potem bomo razumeli, zakaj so nekatere občine v vinorodni vipavski dolini nazadovale. Sicer so pa po par občinah zakrivil nazadovanje lokalni spori.

Rezultat volitve je sledeči: vseh volivcev je bilo 9378; od teh je dobil dr. Pogačnik 5130 glasov, Lavrenčič pa 4223, razcepljenih 25, neveljavnih 68, praznih 53. Dr. Pogačnik ima torej 907 glasov več kakor njegov nasprotnik. Razmere so se izpremenile od leta 1911. tako-le: dr. Žitnik 6559 glasov, dr. Novak 1383, socialni demokrat Kopač 737, razcepljenih 334. Dr. Žitnik je imel torej večino 3905 glasov. Lansko leto je bilo v tem okraju 9321 glasov oddanih. Dr. Pegan je dobil 5580 glasov, Gašpari 3106; dr. Pegan tedaj večine 2486 glasov.

Ta slika zadnjih let kaže, da se volivni boj na Kranjskem vedno bolj poostrejuje, da volivnih bojev z zmago ene same slovenske stranke ni konec, in da se bo ta boj tradicionalno razvijal naprej v dosedanja smeri. O tem si ni treba čisto nobenih iluzij delati. Liberalna stranka nikakor ne misli na svoj grob, ampak napenja vse sile, da bi se mogla zopet kako uveljaviti. Do skrajnosti odločni boj zoper njo in pritisk je rodil od njene strani protireakcijo, ki jo okreplja. To so stvari, s katerimi moramo računati in temu primerno mora S. L. S. svojo taktiko uravnati.

Res, da je dr. Pogačnik nov mož, res, da je za Lavrenčiča šlo vse v boj, kar »leže ino gre«, od socialnega demokrata do zadnjega liberalnega moža, da stoji vsa javnost pod vtisom novih deželnih doklad; res, da je bil dr. Žitnik tako priljubljen kandidat, kakor si ga je težko misliti, vendar ni s tem izčrpana vrsta vzrokov, zakaj se je v notranjskem okraju diferena med nami in liberalci tako zmanjšala.

Samo nekaj momentov!

Politična organizacija stranke je zelo pomanjkljiva. Ali ima stranka preštete svoje ljudi? Ali so politično zadosti organizirani? Kmečkih zvez je precej na papirju in centrala premalo v živem stiku z njimi. Na Nemškem so volivni okraji, ki imajo od 40 do 50 tisoč volivcev. In nemški katoličani vedo že pred volitvijo skoro do pitice, koliko glasov bodo dobili. Pri nas nimamo nobenega pojma o kakem pravem volivnem katastru, zato gredo stranke v volivni boj, kakor da bi stavile v loterijo. To treba popraviti, podrobno delo sistematično urediti, poživiti in po celi deželi razplesti. Če bi bile strankarske organizacije dobro razpletene, bi bil n. pr. občni zbor »Kmečke zveze za ljubljansko okolico« nekoliko bolj obiskan, kot je bil zadnjič.

Drugič je imela stranka premajhen pregled o volivnem gibanju in premajhno kontrolo nad političnim nasprotnikom. Na Notranjskem so širili liberalci, kakor sedaj slišimo, naravnost neverjetne govore. Da Šusteršič na milijonih sedi, da je S. L. S. kanone kupila (pač tudi žalosten zgled za pomanjkljivo izobrazbo nekaterih plasti v masi!), da je dr. Šusteršič glasoval za 700 milijonov novih davkov, od katerih pride na Kranjsko najmanj 20 milijonov, da je dr. Pogačnik za to, da kmet ne sme vina piti itd.

Te volitve so tudi pokazale, da mora voditi volivni boj ves strankarski aparat! Kako je ta funkcioniral, lahko sklepamo iz tega, da se ni nobenemu človeku niti

sanjalo, kaj se godi na Vipavskem in da je zato bila naša agitacija po nekaterih občinah zelo pomanjkljiva.

Ne majhne važnosti je tudi moment, da je za Lavrenčiča delal velik štab mlade liberalne inteligence, zlasti dijaki, dočim je pri nas bilo premalo takega agitacijskega aparata.

Načelno nasprotstvo med našo in liberalno stranko je, kakor vemo, versko-kulturno. Toda nemajhen del mase se tega dobro ne zaveda. Liberalna stranka se zato zlasti zadnji čas kolikormogoče skrbno ogiblje izpadov na versko polje, pač pa maha venomer po deželni upravi in skuša tem potom dobiti tal med ljudstvom na deželi. Tukaj igrajo seveda osebni momenti veliko vlogo in se tudi ljudje spravijo lažje v opozicijo proti stranki. Tukaj je težko vzdrževati strankarsko disciplino in apel na strankarsko dolžnost je večkrat brezuspešen. Temu nasproti mora stranka zastaviti vse sile in vse storiti, da se deželna uprava nasproti javnosti v pravo luč postavi in pokaže dalekosežnost, uspešnost in smotrnost deželnega gospodarstva. To je nasproti kritiki najuspešnejša obramba.

Dr. Šusteršič je rekel pred nekaj dnevi, da naša zunanja politika ne najde pravega odmeva v ljudstvu, ker je preveč za kulismi in pusti večkrat ljudi v nejasnosti. Zdi se, da so tudi pri nas večkrat ljudje napačno informirani o raznih korakih stranke, da potem na napade političnih nasprotnikov ne vedo prav reagirati.

Volitev na Notranjskem nam bodi v bodrilo in opomin, da je treba vedno delati, neprenehoma stati na straži in strankarsko organizacijo do podrobnega izpeljati po zgledu demokratičnih strank. Tako delo je sicer zamudno, strankarske politične organizacije ovirajo morja nekoliko svobodo vodstva stranke, ker hočejo same imeti več besede, toda imajo eno veliko dobro stran: ljudje so prešteti, njihova volja je volja stranke, njihova odgovornost odgovornost stranke. Namesto strankarske indolence in brezbriznosti stopi požrtvovalnost in globoka strankarska zavest. Kjer pa nima človek besede in ne soodločuje, tam tudi delal ne bo, ampak samo množil nezadovoljno maso.

Izid včerašnjih volitev je kljub vsemu pri tem vehementnem naskoku nasprotnikov za S. L. S. zadovoljiv, kaže, da ima zvesto in zanesljivo večino za seboj in da je treba naše delo le poglobiti, da bo stranka vselej in povsod sigurno nepremagljiva! Liberalizem je nevarnost, proti njemu je treba vedno na straži biti, samo smešenje in zaničevanje ter grožnje nič ne pomagajo. V naših načelih je taka moč, da to strujo, ako krščanska etična načela stranke na vseh poljih dosledno izvajamo in ljudstvo v tem smislu intenzivno izobražujemo, lahko nadvladamo.

Revolucija Essad paše zoper nemškega kneza.

Prva vest.

Dne 19. t. m. se je vnel boj med albanskimi orožniki in telesno stražo Essad paše. Boj se je tako končal, da so Essad pašo zaprli. Zdaj se nahaja Essad paša na avstrijski ladji »Szigetvar«. Albanska ko-

respondenca« poroča iz Drača, da so, kakor znano, izbruhnili zadnje dni v okolici Šijaka večji nemiri. V Draču je poročilo o vstaji ljudstvo razburilo, a naperjeno ni bilo proti knezu. Zaradi zadnjih dogodkov je ukazal knez, da naj Essad pašo aretirajo, ker se je tudi zgodilo in so Essad pašo z njegovo ženo in z njegovimi služabniki odvedli na avstro-ogrsko vojno ladjo »Szigetvar«. Aretacija je napravila med ljudstvom in med dostojanstveniki najboljši vtis.

Zakaj so Essad pašo zaprli?

Iz Rima se poroča: Essad pašo postavijo pred sodišče, kjer se bo moral zagovarjati radi svojih proti albanskemu knezu naperjenih načrtov, nato bo pa pregan in izkrcan na kraju, katerega si bo sam določil. Knez je bil pred 14 dnevi opozorjen na tajne veleizdajniške načrte Essad paše, ki se ni v Draču nahajal. Essada so zato trajno nadzorovali. Dognali so, da je Essad res zasledoval tajne načrte, nakar so ga po konferenci kneževga dvornega maršala z avstrijskim in italijanskim konzulom aretirali nizozemski častniki, ki jih je podpiral močan avstrijski mornariški oddelek. Essad pašo so zaprli, ker je bil zapleten v zaroto proti albanskemu knezu. Ministrski predsednik Turkhan paša je zahteval, da mora Essad paša demisionirati.

Boj pred Essadovo aretacijo.

Dne 18. t. m. zvečer je zaslial knez Essad pašo. Avdiencia je bila zelo viharina in je Essad paša demisioniral. 5000 njegovih pristašev, ki so izven Drača taborili, in 300 njegovih pristašev, zbranih v Essadovi palači, se je uprlo. Essad paša sam je 19. t. m. jutraj prvi ustrelil proti kneževi palači. Avstrijska baterija je nato streljala in Essadovo palačo poškodovala. Bilo je tudi več mrtvih in ranjenec. Nato so se izkrcali avstro-ogrski in italijanski mornari, ki so palačo Essad poše oblegali in mesto zasedli na prošnjo albanskega kneza, ko sta prej rimska in dunajska vlada to dovolili. Ko so holandski častniki po kratkem boju z Essadovo telesno stražo stopili pred pašo in mu naznanili aretacijo, se je dal Essad paša mirno prijeti in odpeljati. Essad paša je proti aretaciji protestiral. Knezovo palačo straži 500 avstrijskih in italijanskih mornarjev, mali oddelki stražijo poslanstva. Pred Dračem je zasidrana ena italijanska vojna ladja s torpedovkami in ena avstrijska križarica. Pričakuje eno avstrijsko pomorsko divizijo, iz Brindisija je odpluloveč italijanskih vojnih ladij in torpedovk proti Draču.

Avstrijski zunanji minister Berchtold o izkrcanju avstrijskih in italijanskih mornariških oddelkov v Draču.

V avstrijski delegaciji je izjavil včera popoldne zunanji minister grof Berchtold: Z ozirom na danes došla poročila o nemirih v Albaniji in ker se je govorilo, da je položaj albanskega kneza ogrožen, obveščam delegacijo o tozadevnih došlih informacijah. Zadnje dni so se nasprotstva med pristaši Essad paše in knezovimi pristaši tako poostila, da so se v okolici Drača pričele zbirati čete, kar je v Draču samem povzročilo skrb in sta bila knez in njegov dvor ogrožena. Ker se Essad paša ni udal zahtevi, naj svojo telesno stražo razoroži, je obstreljevalo njegovo palačo albansko orožništvo pod poveljstvom holandskih častnikov ter se ga je prisililo, da se je

1909 je pa razvidno, da gospa ni niti slutila o kaki pristnosti prodane podobe. — Po vesti bi bil v tem slučaju Gyra dolžan nemudoma g. Elizi Mulič škodo povrniti.

Ako je pa Gyra pozneje prišel do zaključka, da je kupljena slika pristna, ima g. Eliza Mulič pravico izpodbiti veljavnost kupne pogodbe vsled nadpolovične prikrasbe na vrednosti, kateri pravici se ni odpovedala.

Sploh pa — če verujemo člankarju — pravi lastnik je pravzaprav svetogorski svetišče, ker so sliko od tam odnesle »nepoštenne roke«. Lastnik ostane Sv. Gora tudi v slučaju, ki ga Gyra opisuje v svojih letošnjih velikonočnih plakatih, češ, začetkom minolega stoletja je svetogorski vodja zamenjal oltarno sliko z nekim posnetkom. (Tega seve ni nihče videl ne vedel, kakor Gyra sam, ki ga pa takrat še na svetu ni bilo.) Po smrti direktorja je slika prišla v roke dedičem in v zadnjem času po nakupu v Gyrove roke. Vprašamo, ali ni na podlagi te Gyrove izjave slika še vedno cerkvena last? Dediči so si jo nevede prisvojili, a Gyra je »dognal«, da je slika pristni nekaj bogoslužju namenjen predmet. Vsaka daritvena in kupna pogodba brez dovoljenja cerkvene oblasti bi bila neveljavna! V tem slučaju je edino merodajna državna postava z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50, § 51., ki zahteva za prodajo cerkvenih stvari izrečnega dovoljenja ne samo cerkvene, temveč tudi politične oblasti! Takega dovoljenja za svoj nakup pa Gyra ne more po-

kazati! — Poleg tega bi pa morala poprej nakupu pritrditi c. k. centralna komisija za umetne in zgodovinske spomenike. Vsled odloka iste komisije z dne 15. julija 1901, št. 865 ex 1901 je namreč vsaka transakcija brez njene pritrditve neveljavna. Opozarjamo na to okolnost c. k. konservatorje!

Torej naj le Gyra mnogo vpije in dokazuje, da je njegova slika brez višjega dovoljenja kupljeno cerkveno blago, potem bo takoj politična oblast zadevo rešila t. j. kupno pogodbo, ki jo je Gyra brez cerkvenega in političnega dovoljenja sklenil, bo enostavno razveljavila in sliko Sveti Gori vrnila! Glejte gosp. Gyra, do kakih Vam neljubih posledic Vas privedejo Vaše lastne trditve. Mi Vam sliko privoščimo, vsled tega ne trdimo, da je ukradena in tudi ne trdimo, da ste Vi z njoko ga ogoljufali, toda nikar se Vi sami ne zapletajte v nepravilnosti in v kazenske paragrafe s tem, ko pripovedujete, da so sliko »odnesle nepoštenne roke« in da je Vaša slika pristna cerkvena last in vredna 50.000 K!

Kak revež bi bili, gosp. Gyra, če bi Vam verjelo državno pravdnishstvo, da imate sliko »iz nepoštenih rok«! Torej le tiho, da ne vzbudite pozornosti državnega pravdnishstva.

Gyra proti Gyri.

Oglejmo si sedaj druge Gyrove trditve. Začetkom leta 1909. je Gyra svojo sliko v ulici Tek. Gius. Verdi javno raz-

stavil na ogled s trditvijo, da je to prava svetogorska od patrijarha Grimanijo darovana slika, ki je najbrže v dobi 1786 do 1795. iz Solkana zginila (glej »Gazz. pop.« 14. jan. 1909 št. 2174). Po zadržanju svetogorskega samostana se je namreč slika prenesla v solkansko župnijsko cerkev. — V dokaz — zdi se — je Gyru služila (glej »Gazz. pop.« z dne 22. jan. 1909) priprosta krona na sedanjih oltarni podobi, ki ni zlata in ne z biseri obsejana, kakor poročajo viri o pravi kroni. Gyri ni padlo v glavo, da se vsled nevarnosti pred tatovi prave dragocenosti skrbno hranijo v svetogorski zakladnici. Takrat je modroval tako-le: »Zlata krona z biseri je morala biti ukradena, ker je druga na sliki, torej ukradena je bila tudi slika!« Toda niti eno niti drugo ni resnično. Zlata krona z biseri se še vedno nahajata na Sveti Gori. (Glej inventarje in zapisnik z dne 17. aprila 1909).

Gyra takrat očitno ni še vedel, da je bila iz Svete Gore v Solkan l. 1786. prenešana slika že kronana, ker kronanje se je izvršilo že leta 1717. Njegova razstavljena slika pa ni bila kronana, ker ni imela takrat niti najmanjših znamenj kronanja. To je bilo prvo Gyrovo protislovje. Ko so mu v tozadevni javni polemiki razni gospodje (zlasti p. Kalist Medic in prelat Karl Drexler v knjižici: »Sopra il quadro 1544« — Gorica, 1909) dokazali, da njegova nekronana slika pač ni mogla biti kronana svetogorska, ki se je v tej dobi hranila v Solkanu, je Gyra svojo trditve takoj spremenil, češ: Moja slika ni bila kronana, ker da-

tira iz dobe pred letom 1717. (Glej Drexler l. c. str. 14). Pri kronanju so morali sliko zamenjati.

Ko se je pa po listih in knjižicah tudi ta možnost kot zgodovinsko povsem neutemeljena zavrnila, se je Gyra nenadoma povzpela do trditve: »Moja slika je bila slovesno kronana l. 1717., ker nosi vidna znamenja kronanja, torej mora biti prava.« (Glej Gyrove razglednice in oglase po l. 1909). Kdo je kronal Gyrovo sliko nam ni znano. Le to vemo, da pred letom 1909 njegova slika ni imela znamenj kronanja, kakor bomo spodaj podrobno dokazali. — Kaka metamorfoza v Gyrovi glavi in na Gyrovi sliki! Če verujemo Gyri iz l. 1909. je na laž postavljen isti Gyra iz poznejše dobe. V prvem štadiju njegova slika ni bila kronana, a bi kot pristna slika morala biti kronana. V drugem štadiju sploh ni bilo potrebno, da bi bila kronana, ostane vse eno pristna, ker je bila pri kronanju zamenjana. Ta zamena se je prav gotovo l. 1717. zgodila. V zadnjem štadiju je pa slika srečno dobila vidna znamenja kronanja. Zamena se to pot ni zgodila l. 1717., ampak prav gotovo »začetkom minulega stoletja« — kakor trdi Gyrov velikonočni plakat iz l. 1914. Sedaj pač ne more nihče trditi, da Gyrova slika ni pristna — ker sedaj priča vse pristnost dela, in sicer jasno »ko luč poldanskega solnca« (l. c.).

G. Gyra, ali ne čutite, kako mučno se sami sebe bijete po zobeh? Poizvedajmo dalje pri Gyri, kdo je umetnik njegove slike? — V spisu z dne 15. febr. 1909. nas Gyra lastnoročno za-

zdravnikov v zadnjem letu padlo. Na deželi pada že več let po vseh provincih. Narasčaj odpade torej samo na srednja velika mesta. Število prebivalcev se pomnoži letno za približno 0,9%. Vsled smrti in starosti odpade približno 1,5% zdravnikov; zadostovalo bi torej 2,5% narasčaja. Faktično je pa znašal narasčaj l. 1913. 3,47% in bo poskočil v prihodnjih petih letih vsled navala na 7% tako, da bo do tedaj ena tretjina zdravnikov več. Vpeljala se bo tudi reforma socialnega zavarovanja, vsled česar se bo potreba po zdravnikih še zmanjšala. Pomanjkanje na deželi bo pa vendar obstajalo. Ako se mesta ne bodo bolje dotirala, bodo ostala tudi poslej izpraznjena, posebno ker se je s povišanjem stroškov v zadnjem letu medicinski študij omejil le na imovitejšie stanove. V Ljubljani je bilo koncem l. 1913. 63 zdravnikov t. j. 14'60 na 10.000 prebivalcev. S tem številom stojimo nekako v sredini med večjimi mesti, vendar višje kot Berlin, kjer jih je le 11'09. Na deželi pa stoji Kranjska s 60 zdravniki t. j. 1'24 na 10.000 prebivalcev med najslabšimi. Samo Galicija jih ima tudi 1'06. Med večjimi mesti naše monarhije stoji Trst najslabše, kjer pride samo 8'84 na 10.000 prebivalcev, skoraj polovica toliko kot po drugih mestih. Tu bi bilo polja za naš slovenski narasčaj največ in tja bi jim svetovali, naj se predvsem obrnejo.

+ **Grof Berchtold** v delegaciji ni bil kdovekak gostobeseden. Eno pametno je pa le rekel: »Dobro vem in priznam, kako velikega pomena je dobra notranja politika za ugled in moč države na zunaj. Ampak ustava...!« Ustava, to je dualizem; in ta veže ministru roke, da ustavnim pötem ne sme ničesar ukreniti, kar bi povzdignilo moč države, če tega Nemci in Mažari nočejo. Če se pobriga za kakšno notranjo zadevo, je to protustavno... Dualizem, to ni samo tragedija za zunanje avstrijske ministre, ampak za monarhijo sploh.

— **Premembe v Pletterjah.** Na generalnem kapitulu v Lucci na Laškem je bil dosedanji P. prior Franc Salez Pollien prestavljen v Kalabrijo; na njegovo mesto pride P. Ludvik Federer iz kartuzije Haus na Nemškem; bil je že leta 1900 prokurator v Pletterjah.

— **Vojaške odredbe v Sremu.** Iz Novega Sada poročajo, da so v Batajnici, Stari Fazovi in Čortancovcih ter na nekaterih drugih železniških postajah železnice Novi Sad—Zemun ustanovili vojaške ekspoziture, ki bodo na svojih mestih nedolgočas. S temi odredbami je tudi v zvezi zastraženje mosta iz Novega Sada v Petrovaradin. Poveljnik trdnjave je menda zvedel, da se snuje atentat na most ter je odredil, da smejo iti preko mostu samo pešci, ki imajo od njega legitimacijo.

— **Iz finančnostražne službe.** Stražnika Karl Sluga in Jakob Cokan sta imenovana za nadstražnika. Prestavljeni so: stražnik Ivan Torkar od oddelka Ljubljana 2 k oddelku Ljubljana 1, stražnik Ludvik Osterc iz Črnomlja v Mengeš in stražnik Alfonz Pagon iz Mengša v Črnomelj. Na novo je sprejet kot stražnik Ivan Mitteregger in dodeljen oddelku Ljubljana 2. Titularnemu respicientu Antonu Česen se dovoli izpremeniti priimek Česen v Česnik.

njeni navzočnosti dva samostanska brata od hrbtnih lesene stene, ki pokriva podobno omaro od zadaj, vijaka odstranila. To zakrivalo je obstajalo iz štirih desk, ko se je to odstranilo, se je takoj videla od zadaj sv. podoba, ki jo je držala le ena sama povprečna opora. Slika se je na to v navzočnosti vseh prenesla v takozvano »škofovsko« sobo in prav natanko preiskala. Pri tem se je to-le ugotovilo:

Podoba je slikana na leseno desko, ki sestoji iz treh delov, ki so le na zveznih krajih s skobeljem poglajeni. Povprečni letvici (744 mm) blizu robov ste pritrjeni z žebli, katerim se je v novejšem času dodalo vijake. Na gornjem delu podobe, ki je v povprečnem formatu slikana, je pridejana še ena tri prste široka letvica, ki se pa kot poznejši dodatek po tem spozna, ker nima na sprednji strani kredine podlage in ker jo ne krijeta oni dve povprečni od zadaj. Sprednja stran slike je drugače vsa s kredo na dnu prevlečena, kar se da doznati in videti na raznih krajih, ker je ista odskočila. Istotako se da prepričati, da ni med to podstavo in lesom absolutno nobenega sledu kakega platna. Ta ugotovitev popolnoma odgovarja stanu slik, kakor ga za tozadevno dobo (začetek 16. stoletja) konstatirajo izvedenci v zgodovinsko-umetniški stroki. Mnoga izbočena in deloma izpala mesta slikarje pričajo, da je slika vsled vlažnosti mnogo trpela. Ta okolnost odgovarja popolnoma načinu, kako se je ta podoba hranila v cerkvi, ki je vsled izduha velikih množic vlažna, kakor tudi premetitvi iste podobe, ki se je leta 1793. ob dveurnem dežju vršila.

— **Jugoslovanska soc. dem. stranka** ima v Ljubljani strankarski zbor 28. in 29. junija.

— **Iz finančne službe.** Prestavljeni so: Razvidnostni nadgeomter I. razreda Jos. Verbič od novomerne oddelka v Ljubljani k razvidnostnemu oddelku zemljiškodavčnega katastra Ljubljana I.; davčni upravitelj Josip Jerman od davčne administracije v Ljubljani k davč. referatu na okrajnem glavarstvu v Ljubljani; davčni oficiali Josip Rotter od okrajnega glavarstva v Ljubljani k davčni administraciji v Ljubljani; Maks Ivanc iz Radeč k davč. uradu v Senožeču in Viljem Kobal iz Krškega k davč. uradu na Brdo; davč. asistenti Franc Schweiger iz Senožeč k davč. uradu v Črnomelju in Anton Jerman z Brda v Krško; prov. davč. asistent Ivan Mešek od davč. urada v Postojni k davč. referatu okrajnega glavarstva v Kranju; davčni praktikant Alojzij Lazar od davčnega referata okrajnega glavarstva v Kranju k davčnemu uradu v Postojni. Davčni upravitelj Ignacij Mahorčič od davčnega urada Ljubljana-okolica je poklican k službovanju v III. departement finančnega ravnateljstva. Carinski revident Franc Garbas je uvrščen med sistemizirane carinske revidente. Davčni nadupravitelj Ignacij Klinc je stalno vpokojen.

— **S postelje padel in si zlomil nogo.** Dveletni Janko Koman, sin dlnarice v Škofji Loki, je padel s postelje in si zlomil nogo. Pripeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Nezgoda.** Lovrencu Trebušaku, 30letnemu mizarju pri premoškopni družbi v Zagorju, je odrezala cirkularna žaga več prstov na roki. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

— **Gad je pičil** v levo roko Ivana Bračno, delavca pri zgradbi hudournikov v Gaberjih pri Dobrovi. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

— **Mlad samomorilec.** Na progi med Logatcem in Rakekom je poštni vlak povozil 12letnega sina prožnega paznika Ferdinanda Kozina. Izprva se je mislilo, da se je zgodila nesreča, ker je deček navadno po progi hodil do bližnje postaje, odkoder se je z železnico vozil v Postojno, kjer je obiskoval meščansko šolo. Sedaj pa se je dognalo, da je deček šel svojevoljno v smrt, ker je dobil slabo izpričevalo, katerega je iz strahu pred starši popravil. Pač žalostno!

— **Žalostne pravne razmere v Zagrebu** vedno bolj odkriva afera Gross. Včeraj so v Zagrebu aretirali gđ. Elo Muha, hčer visokega uradnika. Dočim je aretirana Slava Veršec Grossu vodila žrtve v hotel »Lloyd«, je Ela Muha vodila gospodične in sicer svoje prijateljice iz najboljših zagrebskih rodbin v neki prvovrstni zagrebski hotel, da so postale žrtve Grossove. Gross ima 120.000 K dolga. Njegovi upniki sedaj hite, da zaplenijo kar morejo.

— **Gledališka predstava v Novem mestu.** Člani slovenskega gledališča iz Ljubljane prirede v soboto, 24. maja, v Novem mestu in v nedeljo, 25. maja, v Ribnici gledališko predstavo. Uprižori se Girardinijeva življenska slika v treh dejanjih: »Greh žene«. Nadejati se je, da bosta predstavi tem bolje obiskani, ker se gre v prvi vrsti za obstanek slovenskih igralcev.

Vsled neravne površine napravi lahko človeku, ki opazuje od spodaj sliko, nahajajočo se pod steklom, vtisek, kakor da bi bila slikana na platno.

Mere lesene plošče so sledeče: širina 1 m, višina 804 mm, vstevši gori označeno letvico, ki je bila najbrže o priliki kronanja dodana, da se napravi potrební dodatek za višino krone.

Dalje je komisija ogledala zlati kroni, ki se nahajati v cerkveni zakladnici. Kroni odgovarjati po svojem značaju do cela dobi l. 1716. Istotako se nahajajo na kronah dragi kameni in biseri, ki se v inventarijih omenjajo. Poleg tega se vidijo v listini vatikanskega kapitlja omenjeni grbi kapitlja samega in družine Sforzo z letnico 1716 in pa z začetnimi črkami darovateljice Ane Katarine pl. Schellenburg (A. C. V. S.).

Pri tej priliki se je kroni glede lukenj preizkusilo in pri tem dognalo, da se iste s zadelj štrlečimi vijakovimi klini do cela vjemajo. Moderni vijaki, ki drže sedanjo krono na sliki, so mnogo močnejše, in ne štrle skozi podobo.

Ker se je pa trdilo, da je podoba, ki se vsaj v zadnjem času na Sveti Gori časti, na platno slikana, dalje, da se ista brez ograjda ne da doli vzeti, kakor tudi, da se je gospodom, ki so si 1. febr. t. l. na Sveti Gori sliko ogledali, pokazala podtaknjena podoba, ki je bila pripravljena za oltarjem, je lahko iz navedenega tem trditvam naproti sledeče pribiti:

1. Slika se je dala lahko vzeti iz oltarja.

Krščanski možje in mladeniči ljubljanski!

V nedeljo sv. Trojice, 7. junija, napravimo božjo pot k Materi božji v Zatišino. Odhod z južn. kolodvora ob 8:05 zjutraj; z dolen skega ob 8:14. — Prihod v Ljubljano ob 9:23 zvečer.

V Zatišini božja služba in zborovanje, potem prosta zabava v naravi.

Priglasiti se je treba vsaj do blinčičnega torka. Priglasila se: pri upravitelstvu »Slovenca« v Katoliški tiskarni, pri Slovenski straži v ljudskem domu, pri gosp. Soukalu Pred škofljo. Udje društev pa lahko tudi doma v društvu.

Stroški ne bodo veliki. Plača naj se naprej pri priglasitvi samo 1 krono.

Moštvo ljubljansko, pokaži pred svetom svoje krščanstvo!

Ljubljanske novice.

Iz Ljubljane po novi belokranjski železnici do Karlovca bomo ob krasnih skioptičnih slikah poleteli pojutrišnjem, v petek, 22. t. m., ob predavanju belokranjskega rojaka g. dr. Jure Adlešiča. Začetek bo točno ob pol 8. uri zvečer. Sedeži v ložah po 1 K in ostali sedeži po 60 vin. se bodo prodajali pri blagajni deželnega gledališča v petek od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do pol 8. ure zvečer. Stojšča po 20 v. Predavanje se vrši v deželnem gledališču.

Iz 200letni jubilej križanske cerkve v Ljubljani. Leta 1714. je dal slavni avstrijski vojskovodja feldmaršal Gvidon grof Staremberg postaviti sedanjo križansko cerkev Marije Pomočnice v Ljubljani. Ta jubilej praznuje cerkev prihodnjo nedeljo, 24. majnika, na praznik Marije Pomočnice, ki ga je ravno pred 100 leti vpeljal papež Pij VII. v zahvalo za svojo vrnitev v Rim iz Napoleonove sužnjosti 24. maja 1814. — K cerkveni slovesnosti pošlje vrhovni predstojnik nemškega viteškega reda Nj. Cesarska Visokost nadvojvoda Evgen kot svojega zastopnika velikega komturja Karola grofa Orsini. — Kratko zgodovinsko črtico o cerkvi objavimo prihodnje dni.

Iz Spored vojaških kolesarskih dirk v Ljubljani l. 1914. Prvi dan, 23. maja. 1. Ob 8. uri zjutraj: Častniško hitrostno dirkanje za častnike vseh čet (izvzemši c. in kr. kolesarske stotnije) armade, obeh domobranstev in vojne mornarice. Proga: Medvode—Ljubljana. 2. Ob 8. uri 30 minut dopoldne: Moštveno hitrostno dirkanje za moštvo vseh čet (izvzemši c. in kr. kolesarske stotnije) armade, obeh domobranstev in vojne mornarice. Proga: Medvode—Ljubljana. 3. Ob 9. uri 30 minut dopoldne: Častniško hitrostno dirkanje za častno darilo N. V. cesarja in kralja za častnike c. in kr. kolesarskih stotnij. Proga: Sv. Miklavž—Ljubljana. 4. Ob 10. uri dopoldne: Moštveno hitrostno dirkanje za častno darilo N. V. cesarja in kralja za moštvo c. in kr. kolesarskih stotnij. Proga: Sv. Miklavž—Ljubljana. Cilj vseh štirih tekem: Severni vhod v Sp. Šiško. — Drugi

dan, 24. maja. 5. Patrolno dirkanje za potovalno darilo c. in kr. vojnega ministarstva. Start na severnem koncu mestne artiljerijske vojašnice v Ljubljani od 7. do 8. ure zjutraj. 12 častniških obhodnih straž kolesarskih stotnij od lovskih bataljonov št. 11., 20., 24. in 29. Proga približno 55 km vožnje po cestah, potih in polju. Cilj na severnem vходу v Spodnjo Šiško. Dohajanje patrolj od približno 9. ure 30 minut dopoldne. — Razdelitev nagrad 24. maja ob 8. uri zvečer v hotelu Union v Ljubljani. Izpremema ur je pridržana vodstvu dirk.

Iz O izletu mornariškega društva na Jadransko morje nam izletno vodstvo z dne 19. t. m. sporoča: Izlet je vrlo živahen. Vreme sicer nekoliko nagaja, a to niti najmanj ne moti veselega razpoloženja izletnikov. Povsod prisrčno sprejeti, zlasti v Opatiji in Pulju. Ob godbi in petju poteka je prehitro čas. Posebno živahno vrvenje je na parobrodu. V Pulju je že pokazalo nebo prijaznejše lice in se nam obeta za jutri najlepši dan. Izlet poteka v največje zadovoljstvo vseh udeležencev. Nezgode ni bilo nobene. Koncert v palašotelu Riviera je trajal preko polnoči.

Iz Tekmovalno jahanje 5. dragonskega polka Nikolaj I., car ruski. Gospod župan dr. Tavčar je prejel od poveljstva 5. dragonskega polka Nikolaj I., car ruski, sledeče pismo: Po ljubeznivi uslužnosti občinskega zastopa deželnega stolnega mesta Ljubljane in njenega župana, je bilo domačemu dragonskemu polku car Nikolaj I. omogočeno prirediti svoje športno slavlje v tem lepem mestu. Zato se zahvaljuje polk Vam in ljubeznivemu prebivalstvu kar najprisrčneje, kakor tudi za živahno in strokovno zanimanje, ki ga je kazalo občinstvo našim športnim priredbam. Obenem si dovoljuje polk izročiti Vam znesek 120 K za mestne reveže ljubljanske. Sprejmite itd. M. Kranz l. r., podpolkovnik in polkovni poveljnik.

Iz Promocija. Danes je bil promoviran doktorjem prava na dunajski univerzi Ljubljancem gospod Rudolf Palčič, poštini praktikant v Trstu.

Iz Slovensko gledališče. Jutri, v četrtek, 21. t. m. se igra v deželnem gledališču sijajna burka »Maks v škripcih« s Povhetom v glavni vlogi. Začetek ob 8¼ zvečer.

Iz Klasifikacija konj v Ljubljani. Te dni se vrši klasifikacija konj na trgu Taboru za ljubljansko okolico, dne 16. junija pa se prične klasifikacija za mesto Ljubljano. Klasifikacija se vrši dne 16. junija za I. (škofski) okraj, dne 17. in 18. junija za III. (dvorski) okraj, dne 19. in 20. junija za IV. (kolodvorski) okraj, dne 22. junija za V. okraj (Črno vas, Illovo, Hauptmanco, Karolinsko zemljo, Hradeckega vas in Dolensko cesto), dne 23. junija za II. (šentjakobski) in VI. okraj (Vodmat) in vse konje, ki se omenjene dni niso mogli pripeljati.

Iz Umrli so v Ljubljani: Fran Virant, sin mizarskega pomočnika, 2 meseca. — Matko Dežman, slaščičarjev sin, 4 mesece. — Ivan Jereb, občinski ubožec, 72 let. — Marija Kogovšek, bivša služkinja, 41 let. — Neža Blejčec, hiralica, 89 let. — Ivan

2. Podoba je slikana na lesu.

3. Izvanredno nevednost in lahkomiselnost razodeva trditev, da bi zamogel iznova napraviti kak slikar podobo take kakovosti.

4. Od gospodov, ki so bili pri ogledovanju dne 1. februarja 1909 (ki se je vršilo, ne da bi se poprej samostan obvestil, navzoči, so danes prisotni: Preč. P. Klemen Grampovčan, vikar; P. Kalist Madič, Fr. Gregor Šepce, sakristan; mizar Fr. Primas Orešnik, preč. mons. prelat Karl Drexler; to izjavljajo z vso odločnostjo, da je danes pregledana slika povsem istovetna z ono, ki so jo takrat preiskali.

Sestavljeno v navzočnosti gori imenovanih gospodov, prečitano in podpisano.

Sveta Gora, dne 17. aprila 1909.

(Slede podpisi 12 gori označenih gospodov!)

Kup Gyrovih neresnic.

Vsak resno misleči človek iz tega lahko otipa neresnice, ki jih Gyra kljub temu v enomer v svet trobi, in sicer:

1. Nires, da je oltarna slika svetogorska na platno, res pa je, da je na lesu. Ako Gyra nasprotno trdi, mu zabrusi lahko vseh dvanaest prič v obraz: »Ni res!« Vsi svetogorski romarji se na lastne oči lahko prepričajo, kako neosnovana je nasprotna trditev Gyre.

2. Ni res, da se Gyri dne 1. februarja ni pokazala pristna slika. Priče: P. Kalist Madič, Fr. Gregor Šepce, Fr. Primas Orešnik, prelat Drexler, slikar Delneri lahko Gyri, ki to drzno taji, vsak čas v brk povedo: »Ni res, da ti nismo pokazali pristne slike!«

3. Dalje ni res, da se prava slika ne da sneti iz oltarnega okvirja.

4. Nires, da je komisija hotela prevariti Gyro, ni res, da se je naročila za to priliko nalašč posebna slika, ki poprej ni bila nikoli na Sveti Gori, ni res, da je to sliko napravil K. L. Delneri ali Cossar. Vsaka nasprotna trditev je laž in obrekovanje, kar zamorejo navedene priče vsak čas spričati pred sodiščem!

Kako se razblini v nič, kar zahteva in pogreva po petih letih Gyra v svojim letaku »v zadevi Sv. Gore, 1914«, da naj se preišče (!) »težka obdolžitve«, in sicer: »Slavno slepomišenje (turlupinatura) famozne komisije, sestavljene iz c. kr. funkcionarjev in prelatov, in sicer že radi tega, ker so bili javni funkcionarji — bi bili morali biti nepristranski in stvarni, in to se ni zgodilo!« Na vse zgornje uradne ugotovitve Gyra nima drugega dokaza kakor besede »famozna komisija«, »slepomišenje« itd. Venomer vpije in kriči in obdolžuje — a dokaza zastoni iščeš — ker ga ni! — Seve, sedanja oltarna slika mora biti Gyri na platno in ne na lesu, ker sicer mu pade iz rok temeljni dokaz. Radi tega se kaj tacega ne sme priznati!

Gospod Gyra, tožite člane rečene komisije, kateri Vam očitajo, da govorite neresnico v tej zadevi, in kateri so Vas — po Vašem mnenju — ogoljufali. S tožbo na dan, sicer si bo vsak svojo sodbo o Vas napravil!

(Dalje.)

Zevnik, opljski dninar, 69 let. — Ferdinand Osolnik, sirota, 2 leti. — Marija Hebat, žena gozdnega paznika, 31 let. — Martin Erjavec, železniški nočni čuvaj, 61 let. Karl Notar, sin železniškega kurjača, 16 mesecev. — Fran Ebber, bivši vrtnar, 80 let.

Ij Ljubljanska podružnica avstr. mornariškega društva priredi dne 21. maja 1914 ob pol 4. uri popoldne v parkhotelu »Tivoli« velik dobrodelni koncert na korist dijaškima izletoma na Adrijo. Proizvajala ga bo popolna vojaška godba c. in kr. pehotnega polka Albert I. kralj Belgijcev št. 27. Vstopnina 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Ij Nesreča pri razstreljevanju v Ljubljanični strugi. Včeraj je gledala desetletna Antonija Saiditz, hči tovarniškega delavca na Selu št. 39, delo v strugi Ljubljani pri Mostah. Isti čas pa so razstreljevali v strugi skale ter je deklici priletel v glavo velik kamen in jo smrtno nevarno ranil. Prebil ji je lobanjo. Nezvestno so našli vojaki in prenesli v garnizijsko bolnišnico, kjer so jo za prvo silo obvezali. Pozneje so jo prepeljali v deželno bolnišnico.

Dopolnilna državnozborna volitev na Notranjskem.

Knežak. Dr. Pogačnik 288, Lavrenčič 245, praznih 7.

Planina pri Vipavi. Dr. Pogačnik 108, Lavrenčič 65, razcepljena 2.

Slap. Dr. Pogačnik 56, Lavrenčič 51, praznih 5.

Erzelj. Dr. Pogačnik 52, Lavrenčič 31, prazne 4.

Košana. Dr. Pogačnik 187, Lavrenčič 97.

Goče. Dr. Pogačnik 72, Lavrenčič 54.

Lože. Dr. Pogačnik 57, Lavrenčič 45.

Budanje. Dr. Pogačnik 147, Lavrenčič 55.

Zg. Vreme. Dr. Pogačnik 16, Lavrenčič 56.

Britof. Dr. Pogačnik 37, Lavrenčič 47.

Famlje. Dr. Pogačnik 17, Lavrenčič 46.

Prem. Dr. Pogačnik 61, Lavrenčič 37.

Vrhopolje. Dr. Pogačnik 132, Lavrenčič 68.

Podraga. Dr. Pogačnik 58, Lavrenčič 63.

Podkraj. Dr. Pogačnik 101, Lavrenčič 64, razcepljen 1, prazna 2.

Col. Dr. Pogačnik 102, Lavrenčič 76, razcepljenih 5, praznih 5.

Vrabe. Dr. Pogačnik 69, Lavrenčič 119.

Senožeče. Dr. Pogačnik 39, Lavrenčič 171, praznih 15.

Dolenja vas. Dr. Pogačnik 59, Lavrenčič 39, praznih 9.

Senadole. Dr. Pogačnik 13, Lavrenčič 20, praznih 5, neveljavnih 7.

× × ×

Včerajšnji podatki o izidu volitev v Vipavi in Šturjah niso bili popolnoma točni. Pravilni izid je sledeči:

Vipava. Dr. Pogačnik 152, Lavrenčič 140, razcepljen 1, praznih 12.

Šturje. Dr. Pogačnik 184, Lavrenčič 36.

Zadnje vesti.

CESARJEVA BOLEZEN.

Dunaj. Cesar je noč nemoteno preстал. Splošno zdravstveno stanje je popolnoma zadovoljivo. Z ozirom na napredujoče zboljšanje v cesarjevem zdravstvenem stanju se dopoldne ne bodo več izdali bulletini.

DR. ŠUSTERŠIČEV GOVOR.

Budimpešta. Govor dr. Šusteršiča v erajšnji seji avstrijske delegacije je cela delegacija z ministri vred zasledovala z največjo pozornostjo in je govor učinkoval upr. senačno. Glede Koroške je dr. Šusteršič razun tega, kar smo že v svojem tozadnem poročilu (na prvi in drugi strani lista) objavili, dejal še sledeče: »Kar se na Koroškem godi, to je s stališča pravice tako hudo, da čudno učinkuje, če se tisti, ki nosijo moralno in politično odgovornost za vse to, zglašajo nad Kaizlovimi memoari. Gospoda, v tej deželi vidimo celo državno upravo v službi najbrezobzirnejega narodnega nasilstva proti avtomnim, državi zvestim Slovincem; v tej deželi, kjer je tekla zibelka slovenskega narodnega življenja, v tej deželi, ki je

po krivdi avstrijske državne uprave postala ječa, da, grob našega naroda!»

Trst. Laški listi objavljajo dr. Šusteršičev govor v včerajšnji seji delegacije skoro v celoti, pripisujoč mu velik simptomatičen pomen.

GORIŠKI MESTNI SVET ZOPER SLOVENCE.

Gorica. Goriški mestni svet je sklenil protest zoper »provokacije« Slovencev, ki se v Gorici neprestano vrše, zoper nek nameravani pohod telovadcev 7. junija v Gorico in zoper vlado, ki to »podpira«. Govoril je tudi župan Bombig.

LAŠKI NAPAD NA DIJAKE SLOVENSKE TRGOVSKE ŠOLE.

Trst. Včeraj so napadli Italijani dva dijaka slovenske trgovske šole. Enega, 21letnega Antona Furlana iz Gabrovice, so napadli v veži omenjene šole. Udarili so ga močno po glavi in po obrazu. Nato so zbežali. Na Aquedotto pa sta dva italijanska pretepača, 22letni mesar Bruno Mazutti in 20letni mehanik Oktavijan Semulić napadla Vekoslava Martelanca iz Barkovelj. Prizadejala sta mu več udarcev po glavi ter ga tudi poškodovala. Pozneje sta bila aretirana. — Včeraj se je moral pred tržaškim okrajnim sodiščem zagovarjati zaradi prestopka lahke telesne poškodbe 34letni brivec Evgen Vusio iz Pulja, ker je na dan prvega maja pred »Piccolovo« palačo s palico udaril po glavi slovenskega delavca Josipa Zbogarja iz Panjice. Sodišče ga je obsodilo na pet dni strogega zapor.

NIŽEAVSTRIJSKI DEŽELNI ODBORNIK PROF. ŠTURM TOŽEN.

Dunaj. Včeraj je civilno dež. sodišče razpravljalo v zadevi privatnega uradnika Avgusta Wagnerja, ki je tožil nižjeavstrijskega deželnega odbornika prof. Šturma na ločitev zakona in za odškodnino 11.629 K. Wagner dolži prof. Šturma, da mu je ženo odpeljal na Angleško. Prof. Šturma je izjavil, da je vse pripovedovanje tožnikovo izmišljen roman. Sodnik je sklenil, da povabi priče in je razpravo odgodil.

PROTI KLIMI UVEDENO KAZENSKO POSTOPANJE.

Praga. Državno pravdnštvo je uvedlo kazensko postopanje proti policijskemu komisarju dr. Klimi.

MASARYK ZA DR. SVIHO.

Praga. Prof. Masaryk priobčuje izjavo, v kateri pravi, da je dr. Sviha nedolžen, da dr. Sviha ni identičen s konfidentom Wienerjem in da bo tako kot v Friedjungovi zadevi, v zadevi kraljevdvorskega rokopa in Hilsnerjevi aferi vse storil, da pride resnica na dan.

POPOLNA ANARHIJA V ALBANIJI.

Drač. Uradno se poroča: Ko je včeraj vstaško gibanje vsled prodiranja vstaških Arnavtov naraščalo ter so voditelji upornikov odposlancem kneza dali nejasne odgovore, je Essad paša, storil vse priprave, da bo pripravljen za vsak slučaj. Svojo telesno stražo je pomnožil na 80 mož. To in pa dokazilni material o njegovi sokrivdi na dogodkih sedanjih dni, je povzročilo, da je knez pozval Essad pašo naj odstopi. Vlada je poročilo sta Essad paši prinesla neki holandski častnik in vladarjev odposlanec, ki sta ga pozvala naj telesno stražo razoroži. Essad paša se je najprej uklonil zahtevi, ko so pa odposlanci knezevi hoteli puške odnesti, je Essad paša zapovedal svoji telesni straži, naj svoje puške vzame zopet nazaj in naj se postavi v bran. Essad pašina telesna straža je nato prišla za puške in pričela na narodno stražo, ki je bila na cesti, streljati. Narodna straža je tudi streljala nazaj. Pri tem je bil en mož ustreljen in več ranjenih. Nato so pričeli proti hiši Essad paše streljati s topovi, vsled česar je hiša Essad paše bila zelo poškodovana. Essad paša se je nato vdal in se v spremstvu svoje soproge v generalski uniformi po avstrijskih in italijanskih mornarjih dal odpeljati v knezov dvorec. Ko sta poveljnika avstrijskih in italijanskih mornarjev poročala o tem admiralu Trifariju, se je od knezevega dvorca čulo streljanje iz topov ter so se videli konvencionelni signali na pomoč. Nato so bili takoj izkrcani mornarji. Knez Wied je nato odredil, da so Essad pašo odpeljali na bojno ladjo »Szigetvar«. Nacionalisti so priredili po Draču obhod s petjem, ter so kričali »Doli z Essad pašo!»

Rim. Najnovejši dogodki v Albaniji so napravili v Rimu med političnimi krogi globok vtis. Listi na dolgo komentirajo dvoumno nastopanje Essad paše. Vlada »Tribuna« poudarja v daljšem članku, da je treba najnovejšemu državnemu preobratu v Albaniji iskati vzroke predvsem: 1. v obsežni grški propagandi med južnim albanjskim prebivalstvom, ki je povsod opozarjala grško pravoslavno ljudstvo na nevarnost, ki prete pravoslavju od strani albanske vlade, ki je še vedno turška, 2. v srbski propagandi, kateri

se je posrečilo zasejati seme nezadovoljstva med ljudstvom celo v srcu Albanije in 3. v turški propagandi, ki je med turškim prebivalstvom Albanije netila in ščuvala sovraštvo proti vladi, češ da je albanski prestol zasedel »kristjanski knez«. Laška vlada stoji na stališču, da je treba v Albaniji skupne intervencije vseh velesil; dozdaj pa da morata Avstrija in Italija napraviti provizorični red. Laška vlada, ki meni, da je navzočnost križarice »Vettor Pisani« in torpedne flotile nezadostna, je pustila odpluti proti Valoni ladjo »Tripoli«. Druge laške ladje so pa dobile nalog, da odplovejo. Podobne naloge imata poveljnika v Anconi in Bariju. Lahki se tudi zelo boje, ker korakajo menda Epiri proti Valoni.

Trst. Poročevalec »Edinosti« brzojavljiva svojemu listu z Dunaja sledeče: Kakor smo poizvedeli iz poučenih političnih krogov, so napravile današnje vesti iz Albanije na avstrijske merodajne kroge zlasti zato še posebno ugoden vtis, ker se je pokazalo, da je bila Italija čisto dobro informirana o dogodkih, ki se pripravljajo v Albaniji in je bila sedaj tudi prva na mestu. Ze sedaj ima pred Dračem kar tri torpedne flotile, eno veliko križarko, cela vrsta ladij pa je že na potu proti albanjski obali, tako da bo italijansko moštvo, ki bo izkrcano v Draču in napravljalo mir in red, v veliki premoči nad avstrijskim. Zatrjuje se, da so radi tega iz avstrijskega vojnega ministrstva že odšle vse potrebne odredbe, da odplujejo nove avstrijske ladje pred Drač. O nadaljnjem razvoju dogodkov v Albaniji sodijo sicer na Dunaju precej pesimistično. Smatra se, da ni izključeno, da bo moral knez Wied sam s svojo družino iskati zavetja na kaki avstrijski ali italijanski ladji. Jako značilno za rivaliteto med Avstrijo in Italijo pa je dejstvo, da je poveljnik avstrijske vojne ladje »Szigetvar« takoj zahteval, da se mora aretirani Essad paša internirati na avstrijski ladji, ker je na Dunaju jako dobro znano, da je bil Essad paša z italijansko vlado vedno v jako dobrih odnosih. Se tekom popoldne se je vršila danes živahna izmenjava misli med kabineti velesil. Domneva se, da bo morala mednarodna kontrolna komisija prevzeti vse vladne posle. V grških krogih se zatrjuje, da obstajajo med Avstrijo in Grško v najnovejšem času posebni dogovori glede Albanije (?). Avstrija da je prišla do prepričanja, da bi bilo najbolje, če bi prišla Albanija, seveda proti gotovim zagotovilom, pod grško pokroviteljstvo in da smatrajo avstrijski državniki za mnogo varnejše, če dobi mandat za pacifikacijo Albanije Grška, ne pa avstrijske in italijanske čete, med katerimi bi prišlo čisto gotovo kmalu do nesporazuma, kojega posledice ni mogoče prorokovati. Sicer pa so danes zvečer izostala vsa nadaljna poročila iz Drača. Govori se pa, da se je pričelo pojavljati močno vstaško gibanje tudi v severni Albaniji.

Benetke. »Gazzetta di Venezia« poroča: Včeraj ob petih popoldne je dospela v Valono eskadra italijanskih torpedovk, ki so bile sedaj del časa pred Dračem. Takoj po prihodu eskadre je obiskal italijanski konzul admiral Trifarija na krovu »Vettor Pisani«. Med obiskom pa je prišlo brzjavno poročilo od italijanskega poslanika iz Drača, ki je naprosil v imenu kneza Viljema, da naj se vrne eskadra takoj pred Drač, ker korakajo vstahi v velikem številu proti glavnemu mestu. Italijanska eskadra je odplula takoj s polnim parom pred Drač.

Budimpešta. Berchtold je danes v delegaciji izjavil, da po njegovem mnenju dogodki v Draču ne bodo imeli nobenih usodnih posledic in da se bo nova država v Albaniji gotovo srečno osnovala.

Dunaj. Albanski ministrski predsednik Turkan paša, ki je nameraval še potovati v Berlin in v Peterburg, se je vrnil danes nazaj v Drač.

Drač. Pristaši Essad paše so umorili nacionalista Mofar beja in Muhad beja, Sefek beja in Abdi beja, člana rodbine Toptani, so pa težko ranili.

Drač. (Albanska uradna vest.) V mestu je sedaj mir, v občinstvu ni razburjenja.

OBSTRUKCIJA V SRBSKI SKUPŠČINI.

Belgrad. Opozicija v skupščini obstruira.

PREDUJEM SRBIJE ČRNIGORI.

Belgrad. Srbska vlada je nakazala Črnigori 1 milijon dinarjev predujema.

FRANCOSKO MINISTRSTVO BO ODSTOPILO.

Pariz. Francoski ministrski predsednik je izjavil, da bo odstopil. Vest o bližnjem odstopu kabineta je povzročila veliko senzacijo.

V URALU VELIKE POVODNJI.

Odesa. V uralskih in sosednjih pokrajinah so velike povodnji. Med prebivalstvom vlada lakota. 40 krajev je popolnoma razrušenih, a 90 krajev je pod vodo. Mnogo ljudi je utonilo. Voda je odnesla stavbnega lesa za več kot milijon rubljev. Na mnogih krajih so železniške zveze razdrte.

STRELA GA JE UBILA.

Gorica. Včeraj popoldne ob 3. uri je med nevihto pri Soči pri tovarni Moser strela ubila 43 let starega Jožefa Batič iz Stračec, ko je vozil gramoz.

Šlajerske novice.

Proti razširjenju celjske slovenske gimnazije v višjo gimnazijo je občinski svet celjski po županu poslal v svet veliko spomenico. Predrzi so pa ti Nemci. Celu v Ljubljani imajo svojo nemško gimnazijo, slovenske višje gimnazije pa spodnještajerska Slovencem ne privoščijo.

Umrl je, kakor smo že včeraj kratko poročali, v ponedeljek zvečer pri Sv. Juriju v Slov. gorah tamošnji kaplan č. g. Ivan Hribar kot žrtve pljučnice. Bolan je bil samo en teden. Rajni je bil rojen dne 7. decembra 1878 v Mengšu na Kranjskem. V duhovnika je bil posvečen v Mariboru dne 25. julija 1904. Služboval je kot kaplan v Vojniku, Rečici, Loki, kot provizor in kaplan v Bizelskem, kaplan v Šmarju, Sladki gori in Sv. Juriju v Slov. gorah. L. 1907. je bil nekaj časa radi boleznij v začasnem pokoju. Pogreb se vrši na Križevu. Rajnemu, ki je rad sodeloval pri naših organizacijah, svetila večna luč!

Bela žena. Pri Sv. Štefanu blizu Žusma je umrl dne 16. maja zaslužen veterinar Štefan Vračko. Bil je svojčas 25 let župan. Pogreb je vodil njegov stric, č. g. P. Ananija Maks Vračko. — V Bočni je umrl dne 12. t. m. Matevž Levar p. d. »Stari Erjavec«. Napotil se je bil ta dan k svojemu zetu, a je med potjo padel v graben in se pobil na glavi. Našli so ga nezvestnega v grabnu. — V Celju je umrl krojaški pomočnik Josip Himmelreich, ki je bil tudi v Ljubljani dobro znan, brat krojaškega mojstra g. Frana Himmelreicha v Ljubljani.

Zakrament svete birme bode prevzvišeni gospod knezoško lavantinski delil na binkoštno nedeljo, dne 31. maja 1914 v stolni cerkvi v Mariboru. Tukaj se sveto opravilo začne ob pol 10. uri predpoldne s pridigo, po kateri je slovesna pontifikalna maša, nato apostolski blagoslov s popolnim odpuščanjem in birmovanje. — Binkoštni ponedeljek, dne 1. junija, bo sveta birma v Jarenini, v torek 2. junija pri Sv. Jakobu in na Trojičko nedeljo, 7. junija, pri Sv. Ilju v Slov. gor. (V Svečini je sv. birma prih. nedeljo, dne 24. maja.) — V rogaškem dekanatu se bo vršilo birmovanje 13. junija v Zetalah, 14. junija v Rogatcu, 15. junija pri Sv. Križu tik Slatine, 16. junija pri Sv. Petru v Medvedovem selu in 17. junija v Kostivnici. — V marenberški dekaniji bodo imeli sveto birmo dne 24. junija v Breznu, dne 25. junija pri Sv. Ožbaltu, kjer bo obenem posvečenje novega glavnega oltarja, 28. junija na Muti, 29. junija v Marenbergu in 30. junija na Remšniku. — Za kozjanski dekanat je napovedano birmovanje dne 12. julija v Kozjem, 13. julija na Pilštanju, 14. julija pri Sv. Petru pod Sv. gorami, 15. julija v Podčetrku, 18. julija v Planinskem trgu, 19. julija pri Sv. Vidu na Planini in 20. julija v Dobju. — Vmes bodo dne 21. junija slovesno posvečeni zvonovi za novo župnijsko cerkev Lurške Matere božje v Rajhenburgu, 2. 3. in 4. julija pa se bodo vršile izredne slavnosti posvečenja imenovane Marijine cerkve same in njenih oltarjev ter blagoslovljenje njene znotranje oprave in k njej spadajočih poslopij. — Po birmah bodo dne 22., 24. in 26. julija v mariborski stolnici ordinacije ali posvečenja novomašnikov.

Zmaga. Za župana v obmejni občini Legen pri Slov. Gradcu je bil izvoljen vnet pristaš Kmečke Zveze, g. Franc Pečoler, za svetovalec pa nasinci: Jos. Rotovnik, Ivan Pečoler in Jakob Pečoler. — Naši pristaši se v vseh okrajih vnato gibljejo.

Nov slovenski zdravnik. V Slov. Bistrici se je nastanil nov slovenski zdravnik dr. Feliks Lebar. Nemci se hudujejo.

Štiridesetletna zvestoba. Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je podelil cesarski namestnik Antonu Bajcu, železničarju v Rušah, in Frančiški Fabian, raznašalki časnikov v Mariboru.

Ljutomer. Naš Orel bo imel v nedeljo, dne 24. maja lepo slovesnost. Dopoldne se udeleži v kroju sv. maše, po sv. maši bo telovadba v Franc Jožefovi šoli. Potem bo skupen odhod z salezijansko godbo na čelu k bratu načelniku v Stročno vas, kjer bo skupen obed. Po večernicah pa bo v gostilni gosp. Mihaliča veselica. Ob tej priliki bo govor, telovadba in razne druge točke. Vabljeni so vsi prijatelji našega gibanja v Ljutomeru

in okolici. Vsak, kdor je naš, naj se udeleži. Pričakujemo, da nas posetijo i naši prijatelji od Sv. Križa, Vržeja, Male Nedelje, Medimurja in vseh okoliških župnij.

Škrlatica v Mariboru. Nenavadno močno se širi te dni škrlatica v Mariboru. Kakor poizvemo, je do včeraj dne 19. maja zaznamovanih nad 50 slučajev. Najbolj je ta epidemija razširjena v magdalenskem predmestju, koloniji in Studencih. Seveda mestne oblasti, predvsem poklicani mestni zdravniki, ki so od mesta plačani, da bi skrbeli za zdravstveni red, nimajo dovolj časa se brigati za lokaliziranje epidemije, ki postaja za celo mesto zelo nevarna. Le vprašaj, kje hodijo razni Urbački, Draschi, Leonhardi itd. Veliko odgovornost si kopijejo nase ti velenemci, ki jim je vsenemška hujškarija, losvonromstvo in razne čedne istorije več kot skrb za zdravje prebivalstva.

Š Romanje na Trsat in k Mariji Pomagaj bo tudi letos zopet privedila štajerska S. K. S. Z. Na Trsat bo vozil romarski vlak dne 13. julija iz Maribora, na Brezje pa dne 3. avgusta iz Celja. Vse podrobnosti se bodo pravočasno naznanile.

Š Odlični gost. Te dni se je mudil v Mariboru na obisku pri poslancu dr. Verstovšku vseučilišni profesor, dvorni svetnik dr. vitez Alfred Halban, državni in deželni poslanec iz Lvova, član poljske konservativne stranke. Visoki gost je obiskal tudi podjetje Katoliškega tiskovnega društva (Cirilovo tiskarno), se je ogledal v uredništvu »Slov. Gospodarja« ter se je zelo zanimal za našo politično, gospodarsko, izobraževalno in mladinsko organizacijo na Spod. Štajerskem.

Š Osebnost vest. Pomožni uradnik v mariborski deželni bolnišnici Anton Haler je imenovan za kanclista istotam.

Š Otvoritev okrajnega pašnika za slovenjgraški okraj se je v nedeljo, dne 17. maja kljub slabemu vremenu izborna obnesla.

Š Nesreča. Posestnik Janez Marinič je v soboto, dne 16. t. m. peljal voz gnoj iz Maribora. Oče, ki je bil precej vinjen, je zaostal za vozom in je pustil svojega 13 let starega sina samega pri vozu. Med potjo je sin padel z voza, kolesa so šla čezenj in ga težko poškodovala. Oče je našel sina ležati na cesti nezvestnega; pobral ga je in ga naložil na gnoj na vozu in ga peljal v kritičnem položaju še uro daleč na polje. Ko je gnoj skidal z voza, ga je šele peljal domu. Ubogi deček se ni več zavedel. Umril je brez zdravniške pomoči. Dečka so prepeljali na slivniško pokopališče, kjer se je vršila obdukcija. Oče se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Š Umril je v Gradcu jurist Karl Wrentschur, protestant in sin nemškega tovarnarja v Marenbergu. — V Strassu pa je umrl polkovnik Rudolf Cypeltauer, star 56 let. — V Gradcu je umrl Roman Seyfried, bivši graščak pri Sv. Ožboltu blizu Ivnika. Rajni je bil velik nasprotnik Slovencev.

Š Volitve v penzijski zavod za zasebne nameščenice v Gradcu so se končale z zmago nemško-nacionalne liste. Odanih je bilo 3700 glasov. Od teh so dobili nemški nacionalci okrog 2700 glasov; Slovenci, meščanska struja in socialisti pa skupno komaj okrog 1000.

Primorske vesti.

p Minister za uk in božičastje je imenoval oglejskega župnika, bivšega dež. poslanca dr. Meizlika Ivana za člana kuratorija državnega muzeja v Ogleju.

p Velik naliv je bil v ponedeljek popoldne v Gorici. Voda je na cesti tako narasla, da je odnašala celo električne drogeve, ki so ležali ob cesti. Tudi v torek popoldne je bil naliv med gromom in bliskom.

p Avtomobilna zveza Gorica — Červinjan se snuje. Zveza Gorica — Gradež že funkcionira. Enako se snuje avtomobilna zveza Gorica — Krmin preko Brd.

p Biciklist je podrl v ponedeljek 73-letnega kmeta Jožefa Furlan blizu Pierisa v Furlaniji. Mož si je pri padcu zlomil desno stegno. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico.

p Volilno gibanje v Istri. Josip Valentič, nadučitelj pri Sv. Antonu pri Koprju, kandidat kmečke kurije za II. volilni okraj, je imel 10. t. m. v Marezigah, Matej Škerbec, dekan, Kerkavce, kandidat iste kurije, pa 17. t. m. v Koštabori in v Pučah volilni shod. Povsod je bila sprejeta resolucija, da volijo kandidate »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri« in sicer: Matko Mandič, državni poslanec, Matej Škerbec, dekan, Kerkavce, in Josip Valentič, nadučitelj pri Sv. Antonu.

p Strelska društva na Goriškem. V Čezsoči in v Srpenci na Bovškem so se osnovala strelska društva. Pravila so že potrjena.

p Radi tatvine so aretirali v torek 28letnega Jožefa Batiča. V ponedeljek je prišel v prostore tridentinske banke pod pretvezo, češ da bi rad govoril z ravnateljem, ki ga pa ni dobil doma. Našel je

pri tem na stolici denarnico, ki jo je po basal v žep. Veliko je bilo njegovo razočaranje, ko je videl, da je denarnica prazna. Prodajal jo je za 1 krono. Batič je tatvino priznal. Nahaja se v zaporih.

p Nastop Orlov v Kozani. V nedeljo, 17. t. m. so priredili brijski Orli svoj izlet v Kozano. Pred sv. mašo se je vršil sprejem, ki je bil prisrčen. Pri dopoldanskem zborovanju sta govorila poslanec Rojc in dr. Česnik. Kljub slabemu vremenu se je vršil nastop ob 4. popoldne v najlepšem in vzornem redu na dvorišču g. Prinčiča. Udeležba od strani občinstva je bila obilna. Navzoči so Orlov ob vsaki vaji navdušeno ploskali. Slavlja sta se udeležila tudi poslanca Fon in Rojc, ki je po nastopu navdušeno pozdravil Orle in vse udeležence. Orlov v kroju je bilo okrog 120, pri telovadbi jih je radi pomanjkanja prostora nastopilo le 50. — Orli, pogumno naprej!

p Demonstracije Lahov proti Orlom v Gorici. Ko so se v nedeljo zvečer Orli iz Gorice, Prvačine in Batuj vračali iz orlovске slavnosti v Kozani, so jim Lahji na južnem kolodvoru priredili pozdrav, v obliki protislovenskih demonstracij. Kričali so: »Abasso i sciavi! Evviva Gorizia italiana!« Tudi na postaji v Moši, kjer so Orli vstopili, so bile demonstracije. Toda zanimivo je, da so jih v furlanski Moši pozdravljali kmetje, med njimi čisto preproste ženske z »Živio!«-klici. To je znamenje, da je tam še dosti zavednih Slovencev. Ljubljanski »Dan« je o teh demonstracijah imel kake štiri vrste dolge poročilo, v katerem pravi približno o takole: »To so bili naši vrli Sokoli, ki pa bodo tem Lahom že uro navili.« Pričakujemo, da bo »Dan« svojo pomoč popravil in zapisal: »To so bili naši vrli Orli.«

p Zapriseganje vojaških novincev v Pulju. Preteklo nedeljo se je vršilo na dvorišču tukajšnje vojašnice slovesno zapriseganje onih vojaških novincev, kateri so nastopili vojaško službo po prvem novembru preteklega leta. V ličnem šotoru je daroval vojaški kurat gosp. Langenfeld sv. mašo. Po sv. daritvi je imel omenjeni gospod nagovor na mlade vojake, v katerem jim je osobito predložil pomen prisege. Po tem nagovoru se je vršilo zapriseganje. Izmed zapriseženih novincev je bilo nad polovico onih, kateri so prisegali v slovenskem jeziku.

p Laško kavalirstvo. Neki laški listič iz Turina, »Il Cittadino«, piše o hrvatskem pozdravu italijanskega zunanjega ministra San Giuliano od strani opatijskega župana dr. Stangerja sledeče: »Tisti pravi avtentični Hrvat, ki je z malverzacijami po c. in kr. avstro-ogrski vladi mogel zasesti županski stol Opatije, je bil tako brezobziren, da je ministra italijanskega kralja pozdravil v hrvatskem jeziku. Ta čin, težek in ne-civiliziran, sam na sebi ne vsebuje ničesar napram pomembnemu pozdravu, ki je zvenel kakor močna in glasna pljusk na obe lici našega ministra. Vsak državljani, ki nima ribje krvi, mora si zapomniti frazo opatijskega zločinca (malvivente): »Pozdravljam predstavitelja velike Italije v imenu hrvatske občine na hrvatski zemlji. Na prve besede onega, ki je zagrešil to nepristojnost v g n u s n e m hrvatskem jeziku, bi bil moral naš minister mu obrniti hrbet.« To je torej plod 2000letne laške kulture. Nadalje bremo v onem članku, da Italija komaj čaka na razpad Avstrije, da si priklupi naše dežele.

p Vnanji znaki duhovščine c. in kr. vojne mornarice. Cesar je odločil, da imajo vojaški duhovniki c. in kr. vojne mornarice nositi na rokavih suknje zlate trakove kakor častniki in mornarični uradniki.

p Dvoboj? Po Pulju se govori zadnje dni o nekem predstoječem dvoboju, kateri se ima vršiti. Imen junakov še ni bilo moč goče izvedeti.

p Zopet grozna neizgoda v škedenjskih plavžih. Včeraj ob desetih dopoldne se je pripetila v škedenjskih plavžih grozna nesreča. Težak 34letni Anton Petrič je pri neki peči nakladal na dvigalo premog. Zvrnil je voziček premoga na dvigalno ploščo. Pri tem je stopil v trenotku, ko se je dvigalo že začelo dvigati, na stran. Dvigalo ga je prišlo in neslo s seboj nad 10 metrov visoko. Od tu je padel Petrič na tla, kjer je nezavesten obležal. Inspecijski zdravnik rešilne postaje je bil takoj na licu nesreče in je konstatiral, da si je Petrič pri padcu zlomil obe nogi in več reber ter da je dobil tudi druge zunanje in notranje poškodbe. Prepeljali so ga v mestno bolnico, kjer je po 10 minutah izdihnil.

p Izprtje delavcev v ladjedelnici S. Rocco pri Trstu. Nedavno temu so začeli ladijski tesarji in lesni težaki ladjedelnice Sv. Roka v Miljah pri Trstu gibanje za izboljšanje položaja in delavnega urnika. Deputacija delavcev je minuli ponedeljek zahtevala od ravnateljstva, naj dovoli delavcem nekaj

minut dopusta, da se morejo udeležiti svojega strokovnega zborovanja. Ravnateljstvo je to prošnjo odbilo. Ladijski tesarji so vsled tega zapustili delo, nakar je ravnateljstvo včeraj izpilo za tri dni 240 ladijskih tesarjev.

p Tatvina na poštnem vozu v Pazinu. Razpis nagrad. Dne 9. decembra leta 1913. je zločinska roka s ponarejenim ključem neopaženo odprla poštni voz med vožnjo iz Pazina na tamošnji kolodvor in iz njega ukradla denarne pošiljke v skupnem znesku 15.900 K. Razpisuje se nagrada 200 K za onega, ki ujame na tem ropu osumljenega Karla Stiglicha; nadalje za onega, ki pripomore poštni upravi do vsega ali delnega zneska ukradenega denarja nagrada 10 odstot. rešenega denarja. Poštna uprava si pridržuje pravico, da porazdeli ti nagradi po lastnem preudarku ter izključuje v tem oziru vsako pravno pot.

p Zaradi sleparije. Poslužujoč se nevednosti svojega bližnjega, je mislil Josip Mohorič iz Idrije, rojen l. 1869., da bo lahko dobro živel na stroške drugih. Odpravil se je nekega dne na pot, preskrbljen z neko listino, ki naj bi bila poblastilo tvrdke Jelenc v Trstu, in hodil od kraja do kraja in povsod je dobil lahkovce, katerim je izvajal svote od 60 do 100 K. Pri obravnavi, ki se je vršila v Gorici te dni, je tajil vse; toda priče, oškodovanci, so ga spoznali in pričali proti njemu, vsled česar je bil obsojen na 11 mesecev ječe. K razpravi je prišel v varnem spremstvu pričati tudi Mohoričev prijatelj Vincenc Kmet, ki se nahaja v mariborski kaznilnici. Tudi ta ni mogel drugače, nego da je prijatelju pomagal do enake stopnje, na kateri je sam.

p Ogleduštva je osumljen 21letni kovač Jož. Gasparazzo iz Verone, a bivač v Gorici. Seveda je zaprt. Zopet eden iz blažene in prijateljske tlatilje!

Opozorjamo na oglas nove trgovine s šivalnimi stroji g. Petelinca, dosedanjega poslovođe tukajšnje podružnice Singer.

Mnenje g. dr. Arturja Baderja na Dunaju.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

V odgovor na Vaše vprašanje se lahko najbolje izrazim o Vašem železnatem kina-vinu Serravallo. Rabil sem ga v mnogih slučajih in dosegel povsod uspehe, ki so daleč nakrili moja pričakovanja. Vaš izdelek izredno pospešuje tek in okrepuje in zato se ga lahko toplo priporoča rekonvalescentom.

Dr. A. Bader.

Steckenpferd-IIIijino mlečno mlo

Bergmann & Co., Tešin ob Labi

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod a 60 vin. 744

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

Najmočnejši

prirodni vrelec magnezijo-

glauberske soli.

Zaloga:

Mihael Kastner in H. Šarabon, Ljubljana.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 20. maja 1914.

Pšenica za maj 1914 14'06
Pšenica za oktober 1914 12'51
Rž za oktober 9'89
Oves za oktober 8'23
Koruza za maj 1914 7'38
Koruza za julij 1914 7'58

Proda so

1718

VILA

v Kamn'ku obs'ojča iz treh stanovanj po tri sobe z knjižno. Zrazen spadajoče posestvo okoli 5 johov, sestoji iz krasnega parka, sadnih vrto, gozda ter lastnega kopališča. Lega je izredno lepa, ugodna za letovščanje. Eventualno se vsa stanovanja oddajo. — Več se izve v trgovini A. Sinkovic nasl. Soss & Co. Ljubljana.

Sanatorij Guttenbrunn in mestno zdravilišče.
BADEN PRI DUNAJU. Solne in zračne kopeli, močan solni, karlovarski, zdravilni z radijem. (Dr. Erik Kühnelt.) Zdravnik vodi: Dr. Oto pl. Aufschneider in ces. svet. dr. D. Podszus. Pojasnila zastoj. 1409

Kurzne cene

dne 19. maja 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	81	60
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan—jul.)	81	60
4 2/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	85	05
4 2/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	85	30
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	100	10
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	82	10
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	81	80
4% ogr. renta v zlatu	96	65
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . .	80	35
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. .	89	15
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dežel. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	81	50
4% obveznice Rudolfa. železnice	84	50
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenz. železnice	81	50
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1621	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	432	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	675	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	334	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	271	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke l. izd.	279	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	240	50
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	25	—
Ljubljanske srečke po 20 gld.	57	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	51	75
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld. .	29	50
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir . .	46	—
Josziv-srečke iz l. 1888.	17	—
Turške srečke	218	50
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	607	—
Avstro-ogrska banka	1949	—
Anglo-avstrijska banka	330	75
Dunajsko bančno društvo	509	50
Jadranska banka	416	—
Ljubljanska kreditna banka	398	—
Union banka	577	50
Živnostenska banka	267	50
Avstrijski Lloyd	588	—
Državna železnica	691	60
Južna železnica	96	80
Alpine	806	90
Skoda	741	50
Valute.		
20 frankov	19	17
20 mark	23	54
Sterling	24	07
Rubelj	251	62

Vsa tozadevna pošnila se dobe tudi v podružnici o. kr. priv. avst. kredit. zavoda v Ljubljani.

Zahvala.

1733

Vsem onim, ki so nam izrazili ob smrti našega preljubega očeta, tasta in deda, gospoda

Janeza Zormanana

svoje sožalje, se najiskrenejše zahvaljujemo. Zlasti bodi izrečena naša zahvala preč. duhovščini, slavni »Čitalnici«, sl. »Gasilnemu« in »Prosvetnemu društvu«, vsem v Spodnji Šiški, kakor tudi vsem ostalim darovalcem vencev ter vsem onim, ki so spremlili predragega pokojnika k večnemu počitku.

V Sp. Šiški, 20. maja 1914.

Žalujejoči ostali.

Zahvala.

1731

Za vse izkazano srčno sočutje povodom nenadomestne izgube najine iskreno ljubljene soproge, oziroma zlate mamice, gospe

Terezije Lesjak roj. Cerar

izreka najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini župnije Sv. Jakoba, posebej velečastitemu gosp. župniku, slav. pevskemu društvu »Slavec« za gniljivo žalostinko, blag. gosp. dr. vitez pl. Bleiweisu in gosp. dr. Mahru za požrtvovalen trud za časa njene mukopolne bolezn, ter vsem ljubim sorodnikom, znancem in prijateljem.

Sploh pa vsem najiskrenejša hvala, Bog plati!

Ljubljana, 20. majnika 1914.

Rodbina Lesjakova.

Zdravilna zelišča. Po nemški knjižici župnika Jan. Künzleja. Cena 60 vin. — Poleg knjige »Naša zdravila« in pa brošure s tabelami rastlin »Zelišča v podobah« je izšla še tretja knjižica te vrste pod naslovom »Zdravilna zelišča«, ki jo je spisal švicarski župnik Jan. Künzle. Ta knjižica je skromna, pa bo zadovoljila vsakega, ki jo bo rabil; kar si morda zastoniš iskal v obširnejših zdravilskih knjigah, boš našel v tem kratkem pa jedrnatem spisu. Čudil se boš, da je moderna veda pozabila na najboljša zdravilna sredstva, katera je sam Stvarnik podaril naravi, da so nam vsak čas na razpolago. Naši stari so jih poznali in z uspehom rabili, moda pa jih je črtala iz programa; so pač prevsakdanja in si jih lahko sam zastoniš preskrbiš, zato kljub svojim neprecenljivim vrlinam nimajo veljave. Ta knjižica bo torej pomagala starim, pozabljenim domačim zdravilnim sredstvom zopet do stare zaslužene veljave. Knjižica, katero smemo imenovati zbirko receptov za bolezni, ki najbolj in najpogostejše mučijo ljudi, je dosegla prav izvanredne uspehe. V Švici, kjer je izšla v nemškem jeziku, so se ljudje kar trgali zanjo, v par mesecih se je prodalo do 250.000 izvodov. Župnik Künzle je z domačimi zdravilnimi zelišči zdravil že mnogo ljudi in marsikomu rešil življenje. Razen te brošure sta izšle še sledeči knjižici:

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravilstvu. Cena 1 K 20 vin., vezana 1 K 80 vin. — Tudi ta knjiga sleduje smoter, povzdigniti veljavo starih preizkušenih domačih zdravilnih sredstev. V kratkem času, odkar je izšla, se je že precej razširila in je znana in priljubljena. Obe priporočeni knjižici pojasnjuje brošura:

Zelišča v podobi. Cena 60 vin. — Pri naša slike zdravilnih zelišč v naravnih barvah, tako da bo vsakdo, ki kake rastline ne pozna, isto s pomočjo te knjižice lahko spoznal in našel. Vse tri knjige tvorijo lepo celoto in bi jih ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker nudijo prvo pomoč v slučaju nujne potrebe. Vse tri knjige so izšle v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani. — Obširna zdravilna knjiga »Zel in plevel«, ki je bila že objavljena, še ni izšla, pač pa izide v doglednem času.

Baška

otok

Krk-

Istra

Slovensko kopališče.

Prospekte pošilja **Ante Tudor**, lastnik hotela »Velebit«.

Sobe naj se izvolijo naročiti pravočasno.

1473

Binkoštni kolač!

Kdor je prebrisan o glavo bo ta recept izrežal in ga preizkusil!

Dodatki: 25 dkg surovega masla, 20 dkg sladkorja, 7 jajec, belino v sneg raztepeno, 50 dkg pšenične moke, 1 zavojček **dr. Oetkerjevega pecilnega praška**, 10 dkg grozdjice, 10 dkg rozin, 5 dkg citronata, zribane luščine pol limone, nekaj soli, 1/2 do 1/3 litra mleka.

Naprava: Mešaj surovo maslo, da se peni, dodaj sladkorja, rumenjake od jajec, mleko, soli, moko, katera slednja je pomešana s pecilnim praškom, slednjič grozdjice in rozine, citronat, zribane luščine limone in sneg. Stresi mešanico v obliko, katera je bila preje pomazana z maslom in potresena z mandlji ter daj peči v kaki 1 1/2 uri.

Opomba. Testu je dodati toliko mleka da lahko gosto teče od žlice.

Prodaja iz konkurznega sklada.

Iz konkurznega sklada g. Franc Erjavca, strojarja v Cerknici pri Rekeku se prodaja

zaloga usnja,

nekaj hišne in strojarne opreme, konj, dva stroja itd. v cenilni vrednosti 6178 K 52 h, ofertnim potom v celosti en bloc.

Ponudbe je izročiti do incl. 28. maja t. l. konkurznem upravitelju g. Hubertu Završnik, c. k. notarju v Cerknici.

Vsak ponudnik mora položiti 10% inventurne vrednosti kot kavcijo.

Došle ponudbe se odpro 30. maja t. l.; vsak ponudnik je vezan na svojo ponudbo do incl. 5. junija t. l.

Sprejeti najvišji ponudek je založiti pri konkurznem upravitelju v gotovini do 8. junija t. l. in potem takoj prevzeti celotno zalogo.

Pridrži se pravica event. vse ponudbe odkloniti ter blago na drobno razprodati.

Za popolnost zaloge ter inventurnega zapisnika in za kakovost blaga ne prevzema konkurzno upraviteljstvo nobene odgovornosti.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri konkurznem upravitelju vse dni izjemši praznike in nedelje med uradnimi urami, isti izkazuje na zahtevo zalogo in podaja vsa potrebna pojasnila.

Hubert Završnik,
c. k. notar kot konkurzni upravitelj.

1726

I. Ljubljansko
uradniško gospodarsko društvo
reg. zadruga z omejl. zavezo v likvidaciji.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

ki se bo vršil

v četrtek dne 28. maja 1914

ob pol 9. uri zvečer

v vrtnem salonu restavracije Mrak

na Rimski cesti.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o stanju likvidacije koncem 1. 1913.

2. Slučajnosti.

1725

V Ljubljani, 20. maja 1914.

Likvidacijski odbor.

Ženitna ponudba.

Gospica premožnega posestnika, zelo dobrih starišev, ki je dobro izveščana in izobražena v vseh panogah gospodinjstva in v kuhanju ter šivanju, se želi seznaniti s kakim mladeničem ali vdovcem v starosti 30—40 let. Pisma s sliko naj se pošljejo na upravo tega lista pod šifro: „**Pomlad 1780**“.

Sprejmeta se tako

1492

dva ključavničarska pomočnika

samostojna delavca za stavbna dela in z dobrimi izpričevali. **Fran Šmajdek, Jesenice, Gorenjsko.**

1727

Poslano!

Gospod plem. **TRNKOCZY,**
lekarnar v Ljubljani!

Jaz bi Vam bil hvaležen, ako mi pošljete literature in sladni čaj znamka „**Sladin**“.

Vespoštovanjem

Dr. Argay,
LONDON, W. 89 Ladbroke Grove
Notting Hill.

Oženjeni

1705

kravar

brez otrok se takoj sprejme pri Ivanu Ogrinu na Laverci pri Ljubljani. Plača po dogovoru.

Za polovično ceno prodam skoro nov

stroj za rezanje

manufakturnih vzorcev, najnovejšega sistema z 2 gladkima nožema, pripraven tudi za knjigoveze. — **Franc Souvan mlajši, Šelenburgova ulica št. 1.**

1508

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

K 85'— mesto K 125'—

razpošiljam 500 novih »TORPEDO«-koles na prosti tek, za reklamo elegantne izvršitve, s svežo pneumatiko in triletnim jamstvom. Isti z gorsko pneumatiko K 90—. Novi plašči K 4'—, 5'—, 6'—. Zračne cevi K 250, 3'—, 350. Popravila, emajliranje, ponikljanje in vsi deli po tovarniški ceni. — **Če se sklicuje na »Slovenca« 5 % popusta** na moje nizke cene v ceniku.

Tovarniška zaloga:
A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donastr. 23/III.
Ceniki zastoni. Dopisuje se slovensko. Kupčija na obroke izključena.

Rudolf Stergar
asistent drž. železnice

Franja Stergar roj. Pollak
poročena

Kranj, 18. maja 1914

1732

Št. 9603.

Razglas.

1723

V nedeljo, dne 24. maja 1914 ob 3 uri popoldne se bode oddala potem javno dražbe v najem

košnja mesne senožeti v Črni vasi,

ki služi za kemično poskušališče.

V ponedeljek, dne 25. maja 1914 ob 9 uri dopoldne se odda

košnja mestnih travnikov pri Podturenskem gradu (Tivolij).

V torek, dne 26. maja 1914 ob 9. uri dopoldne se odda

košnja na Ljubljanskem gradu in košnja brežin Ljubljanice (v Prulah).

V sredo, dne 27. maja 1914 ob 9. uri dopoldne se odda

košnja mestnih travnikov ob Kravji poti, v Rakovi jelši in Črneokah.

V četrtek, dne 28. maja 1914 ob 9 uri dopoldne se odda

košnja mestnih travnikov pod Rakovnikom in Illovcu.

V četrtek, dne 11. junija 1914 ob 3. uri popoldne se odda

košnja Jezuvitarice pod Margom.

Zbirališče najemnikov za travnike v Črni vasi, pri Podturenskem gradu in Jezuvitarice pod Margom na dotičnih travnikih, zbirališče najemnikov za travnike v Rakovi jelši pri mostu čez „Mali graben“, za travnike pod Rakovnikom in Illovcu na travniku pod Rakovnikom.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. maja 1914.

Razpisana je služba

deželnega cestarja

v cestnem okraju škojeloškem, za progo Staridvor—Bitno in Staraloka—Sv. Duh z mesečno plačo 50 kron. Prošnji je priložiti navrstveno izpričevalo in rojstni list.

Prošnje naj se vložijo do 2. junija 1914 pri cestnem okrajnem odboru v škojiloki, naslovljene na deželni odbor v Ljubljani. Službo je nastopiti s prvim julijem 1914.

Škojfaloka, 17. maja 1914.

1721

Cestni okrajni odbor škojeloški.

J. Hafner,
t. č. načelnik.

Št. 3256/V. u.

Razglas

o klasifikaciji konj leta 1914.

1. V smislu § 4. zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235, vrši se klasifikacija konj za mesto Ljubljano po okrajih naslednje dni:

- dne 16. junija za I. (šolski) okraj,
- dne 17. in 18. junija za III. (dvorski) okraj,
- dne 19. in 20. junija za IV. (kolodvorski) okraj,
- dne 22. junija za V. okraj (predkraj), Črna vas, Illova, Hauptmanca, Karolinska zemlja, Hradeckega- in Kurja vas,
- dne 23. junija za II. (šentjakovski) in za VI. okraj (Vodmat) in vse konje, ki se omenjene dni iz kakoršnega koli vzroka niso mogli pripeljati.

2. Posestniki iz III. in IV. okraja se pismeno obveste, kdaj jim je privedi konje.

3. Konje iz vsakega okraja je ob istem času in sicer ob določeni uri privedi na trg Tabor.

4. Konje je privedi posamez in ob uzdi, vozove in vprego pa je pustiti doma.

5. Vozove puščati na Taboru ali v neposredni bližini ni dovoljeno.

6. Posestniki, ki ne pripeljejo svojih konj pred klasifikacijsko komisijo, se kaznujejo z globo do 200 K, eventualno z zaporom do enega meseca.

Mestni magistrat ljubljanski.

dne 15. maja 1914.

1724

Slavnemu občinstvu vjudno naznanjam, da bom letos o priliki 25 letnice obstoja moje tvrdke prodajal

birmanska darila

kakor: ure, verižice, obeske, prstane, uhane itd. po znano znižanih cenah. Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko »Tupa«.

Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir in trgovec

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Slovenski zavod.

1124

Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru za notranje in živčne bolezni. Celo leto odprt. — Zmerne cene. Govori se slovensko. Pojasnila daje dr. Čeh

Edina primorska tovarna dvokoles

„Tribuna“

Gorica, Tržaška ul.

26, prej pivovarna Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

1190

F. BATJEL

Gorica, Stolina ulica št. 2-4. Ceniki franko.

Pri podiranju hiše šteč. 23 na Mestnem trgu

1720

stavbni materijal

kot okna, vrata, peči, štedilniki, žalužje, zagrinjala pri oknih, kompletna električna hišna in sobna napeljava, kamenje, zidna in strešna opeka.

Istotam se sprejmejo proti plačilu vozniški za odvažanje gradb. gramoza.

Vpraša se na stavbi ali v gradbeni pisarni Marije Terezije cesta šteč. 10.

Kavarna

J. Zalaznik

prilporeča vsem Ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznalo dobro belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinije pečivo.

3219

1148

Modne

1914 Cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen, in bombaž, konafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inlete, kotenine, blago za dame in gospode, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovita krščanska tvrdka Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45, v Bistrem pri Novemestu ob Met., Češko.

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m. ostankov cefirja, prve vrste, močn. za srajce in bluze, razdelj. po 3 metre za 10 K nefranko, ali 36 metrov za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd. lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfin. vrste za 25 K franko po povzetju.

To morate brati! Najboljši dokaz moje solidne tvrdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslugo. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franica Knap, nadučiteljeva soproga, Vrabče. — V letu 1914 nad 500 takih priznalic od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

Pozor!

Pozor!

Botri in botrice

kupujte birmanska darila pri tvrdki

Daniel Zupanc

novi otvorjena

trgovina zlatnine, srebrnine in ur

Sv. Petra cesta št. 8.

nasproti hotela Lloyd.

Vsa nova dela in popravila izdeluje v svoji lastni delavnici, Wolfova ul. št. 6, ker je največja na Kranjskem in brez konkurence.

1533

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko splošno dajoča blago dobite najceneje v

specialni trgovini

A. & E. Škaberné

Mestni trg 10

Solidna postrežba

Velika izbira:

Mlin v najem!

Gozdarski urad kneza Auersperga v Soteski, pošta Straža, odda dne 7. junija t. l. popoldne ob 3. uri na licu mesta dražbenim potom v najem mlin, obstoječ iz štirih kamnov in enih stop s kletjo in svinjakom Podturnom pri Toplicah od 1. julija dalje za 4 do 6 let.

1673

Najfinejše, zajamčeno naravno, iz pasterizirane smetane izdelano pristni, čisti planinsko cvetlični

CAJNO MASLO

MED

SIR

Emendolski, Groyski, Tiltski, Edamski, Roquetort, Trapisten, Gorgonsola.

Nadalje skuto, jajca, kuhano maslo in maslo za kuhanje, pošilja vsak čas po najnižjih dnevnih cenah in poljubnih množinah zveza kranjskih mlekarov »Mlekarska zveza« v Ljubljani, Kranjsko. 3742

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELAČIN & KO
LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA IN NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTI UVOZ PROBKOVINE
IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Rimske toplice

v Trziču (Montalcione).

1665

Sezona od 1. junija do konca septembra.

Na novo prirejene in povečane vroče brome in kloridne toplice. Jednako topla 38° do 40° in naravne glinke kopelji. Analizirane od dvornega svetnika profesorja dr. E. Ludwiga ter od njega in najslavnejših zdravnikov Dunaja, Prage, Grada in Trsta najtopleje priporočene proti bolezni ischias, kroničnemu in hudemu revmatizmu v sklepih in mišicah, živčnim boleznim vsake vrste, ter kožnim in ženskim boleznim. — Pojasnila daje radevoljno

UPRAVA.

Na izbiro pošilja tudi na deželo krasne

BLUZE krila, kostume, domače obleke, mederci, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna tvrdka

M. Krištofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otročkih oblekah in krstni opravi.

Med

zlatorumen trčan, zajamčeno čist v dežicah s 4 1/2 kg vsebine razpošilja po K 8-50.

Čebelarna 3944

Ilirska Bistrica.

Župnik

Friderik Repolusk

v St. Vidu pri Mislinjah (Štajersko) je bil edino in samo po uporabi tinkture za želodce lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, rešen želodčne bolezni, vsled katere je trpel že celih 19 let. — Steklenica 20 vin.

Naročila sprejema lekarna

G. PICCOLI, Ljubljana.

677

Najlepšo in najcenejšo luč dobimo z **acetilen. karbid- in modropiln-aparati**

Cenik franko

1556

ŠPEIL & IVANC, LJUBLJANA

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk

dobavljajo najboljši in najcenejši

krovski materijal.

Izurjenega akviziterja

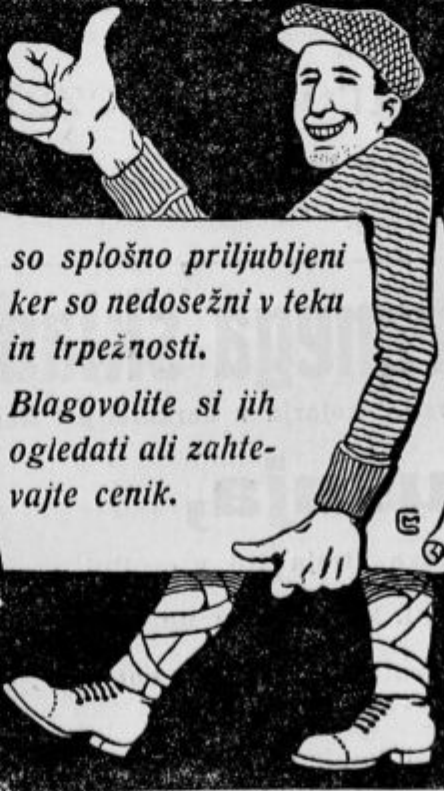
proti začetnemu mesečnemu prispevku 300 kron in primerni proviziji sprejme

Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Pragi, Ljubljana.

Pošlje naj se najprvo pismena ponudba. 1677

KINTA
K.C.L.

so splošno priljubljeni ker so nedosežni v teku in trpežnosti.

Blagovolite si jih ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1914.

Kupon 3-10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) zadostno, stane le 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-,-, kakor tudi blago za povrhnjice, karstovski obleke, svileni kamgarn in blago za damsko obleko, pošilja po tovarniški ceni kot rečena in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo kasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše naskrbneje, natančno po vzorcu.

433

Najcenejši nakup

otročkih vozičkov

pri tvrdki J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije c. 13-18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

767

Kantina Corazza

Levada (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-

distil sred-

stvo

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Hiša na prodaj!!!

V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu in najlepši legi je na prodaj hiša z velikim številom sob in gospodarskih prostorov pokojnega Antona Mozetiča z renomirano gostilno, prostornim vrtom in vinogradom zraven. Kdor želi to priliko v svojo srečo porabiti, naj se blagovolj oglašiti pri dosestniku Ivanu Oblokar-ju v Solkanu.

1248

Velikanski uspeh!

Največje zanimanje!

Znamke koles, po katerih se najbolj povprašuje in so najbolj priljubljene, so nepobitno

WAFFENRAD
najboljše kolo v monarhiji.

KOSMOS-KOLO

dobro in ceno ljudsko kolo.

Oesterr. Waffenfabriks-Gesellschaft, Steyr.

Ceniki zastoj in franko pri zastopniku: IV. JAX & SIN, Ljubljana.

Tovarniška zaloga za alpske de-
žele v Ljubljani; pisarna Albert
Pečevnik.

Drgnite in mažite malo boljše, poslužite se

Erdaal
Kreme za čevlje

Vsako slovensko županstvo bodi naročeno na „Slovenca“!

VELIKANSKA ZALOGA OBLEK ZA GOSPODE IN DECKE

A. KUNC, LJUBLJANA

919

BOGATA ZALOGA BLAGA ZA NAROCILA PO MERI.

PRIZNANO NAJFINEJŠA IZVRŠITEV!

NAJNIZJE CENE!

CENIKI NA RAZPOLAGO.

Hotel „Lloyd“
z restauracijo in najlepšim vrhom
priporoča p. n. slavnemu občinstvu 1548
Karol Tausen, hotelir, Sv. Petra cesta števil. 7.
Sprejemajo se tudi vedno ukaželjne gospice za pouk v kuhinji.

Podjetje zvezdnih tkanin, „Hermes“
v Ljubljani S. Šelenburgova ulica 5, I. nadstrop.
prodaja vsake srede in sobote **ostanke** raznega oblačilnega blaga za skoro polovične cene. Ostanke pošiljamo v kraje, kjer nimamo z trgovci zveze tudi po pošti. 1542 **Zahtevajte cenik!**

Štev. 769/pr.

Stavbna risarja.

1716

Pri deželnem stavbnem uradu se sprejmeta dva stavbna risarja v začasni lastnosti proti plači mesečnih 120 K, ki pa se pri posebni spretnosti zviša na 140 K.

Prosilci za ti službi morajo dokazati svojo starost, svoje domovinstvo in pa sposobnost za službo s predložitvijo spričeval ter izvršenih risb. Prošnje naj se predložijo do 10. junija 1914 deželnemu odboru kranjskemu.

Kdor bo sprejet, bo moral služiti najprvo dva meseca za poskušnjo.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 18. maja 1914.

JOSIP PETELINC edina zaloga šivalnih strojev
Gritzner, Vesta, Gutmann
Ljubljana, Križevniška ulica števil. 7.

Cenjenim damam, obrtnikom in sploh vsakomur, ki bo rabil res dober

ŠIVALNI STROJ

višje javljam, naj se obrne na moj naslov. S šestletnim delovanjem v tej stroki sem si pridobil vsestranske izkušnje, da lahko priporočam le najboljše stroje, kot so: **Gritzner in Vesta** za vsako obrt in domačo rabo, specialni stroji slovite trdke **Fo. Gutmann** v Berlinu. Tu navedene trdke obstojajo vse že nad 45 let in imajo že nad tri in pol milijona strojev v prometu. — Ti stroji so vsi opremljeni z najnovejšimi iznajdbami, imajo kroglični tek (Kugellager), krpajo (mašijo) perilo in nogavice in umetno vezejo (šikajo). — **Poduk je popolnoma brezplačen.**

Trgovina je tudi opremljena z vsemi k strojem spadajočimi deli. Na željo pridem na dom. Ilustrovani prospekti zastoj in poštne prosto. — **Sole in društva poseben popust.**

Zahvaljujoč se vsemu p. n. občinstvu za doslej mi izkazano zaupanje, prosim, da mi ohranijo v še obilnejši meri svojo naklonjenost. Velosposlovanjem udani

JOSIP PETELINC.

Zalni klobuki.

Modni salon

Popravila.

Stuchly-Maschke

Ljubljana, Židovska ulica števil. 3.

Priporoča ceni damam tu in na deželi svojo bogato zalogo vseh vrst damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah. Cene brez konkurence.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na turško

A. & E. Škaberne,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoja od leta 1883.

Uredno nizke cene!

Za malo denarja kupite Vašemu dečku lično obleko

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3.

Cenik na zahtevo brezplačno.

1153

Največja izbira švicarske vezenine!

Dobro platno in tkanino

za perilo, posteljne garniture, nevestine opreme, zanesljivo dobre kvalitete se kupi pri:

A. Šarc-u

lastnica Jadviga Šarc,

Ljubljana. Selenburgova ulica 5. Ljubljana.

Kompletne nevestine opreme od K 380— dalje.

Ponudbeni razpis.

Radi oddaje stavbenih in rokodelskih del ter dobav

a) za zgradbo novega župnišča v Kočevski Planini	
v znesku	30.000 K
b) za popravo gospodarskega poslopja	
v znesku	1.400 K
c) za popravo strehe župne cerkve	
v znesku	1.350 K
skupno v znesku	32.750 K

se bode vršila pri podpisnem stavbnem odboru pismena ponudbena obravnava

dne 9. junija 1914 ob 10. uri dopoldne.

Tozadevne pismene vsa ali tudi posamezna dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna se morajo zapečatene doposlati stavbnemu odboru v Kočevski Planini z napisom: „Ponudba za zgradbo novega župnišča v Kočevski Planini“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik tozadevne načrte, proračun ter gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Ponudbi je dodati kot vadij 5% ponudnega zneska v gotovini, avstrijskih vrednostnih papirjih ali v vlogah na hranilne knjižice.

Ponudbe, ki bi pozneje došle, se ne bodo upoštevale.

Z delom se mora takoj po oddaji pričeti, tako da bode župnišče do konca oktobra 1914 pod streho spravljeno in koncem julija 1915 popolnoma dokončano. Poprave gospodarskega poslopja ter cerkvene strehe se morajo dovršiti najpozneje do konca avgusta 1914.

Načrti, proračun s popisom del ter osnutek stavbne pogodbe z pogoji vred se zamorejo zrak dan vpogledati pri podpisnem stavbnemu odboru.

Stavbni odbor v Kočevski Planini pri Črnomlju,

1694

dne 15. maja 1914.

Turške srečke!!!

6 žrebanj vsako leto. — Glavni dobitki v zlatih frankih: 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000.

Vsaka srečka mora zadeti!

Pozor!! Prihodnje žrebanje: 1. junija.

Mesečni obrok 6 kron

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stržo“
Valentin Urbančič, Ljubljana 1.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

1717

Št. 246.

Razglas.

Ker se množe slučajji, da prihajajo p. n. člani z več ali manj neutemeljenimi zahtevki na povračilo raznih stroškov iz sredstev blagajne, se daje v smislu sklepa seje načelstva z dne 27. marca t. l. na znanje, da se bo blagajna poslej ozirala le na zahtevke, ki se dajo spraviti v sklad s 1. in 2. odstavkom § 13. blagajničnih pravil in se glasita:

Zbolele člane leči, ako se ne zdravijo v bolnici, blagajnični zdravnik.

Troške, kateri nastanejo, kadar zboleli član sam pozove druge zdravnike, da ga lečijo, povrne okrajna bolniška blagajna le tedaj, ako je blagajnično vodstvo to lečenje odredilo in odobrilo, ali kadar je bila nevarnost v odlogu.

P. n. člani, ki potrebujejo zdravniške pomoči, javijo naj to takoj blagajnični pisarni, kjer dobe potrebno nakaznico, brez katere ordinirajo zdravniki le v nujni sili: v slučaju nezgode, nenadnega obolenja itd. V vseh slednjih slučajih poslati je naknadno po nakaznico.

Kadar blagajnični zdravnik ni pri roki, oziroma je drugače nujno zadržan, sme se poklicati za **prvo pomoč** tudi drugega zdravnika in plača okrajna bolniška blagajna tako narasle stroške kakor spodaj povedano.

Po potrebi dovoljuje blagajna p. n. članom na odredbo blagajničnega zdravnika tudi **špeciialno zdravljenje** in v smislu veljavnih predpisov vse terapijske pripomočke ter zobotehniške naprave (plombe, umetne zobe itd.), v kolikor so potrebne za ozdravljenje želočnih bolezni ali odstranitev pridobitne nezmožnosti, ter poravnava vse s tem nastale stroške. Nasprotno pa bo blagajna poslej odklanjala vse naknadne zahtevke na povračilo stroškov za brez nje nega nakazila izvršena dela.

Nakaznico pokazati je dodeljenemu zdravniku ali zobnemu tehniku takoj, ne da bi trebalo to prej zahtevati.

Ker se tudi dogaja, da zahtevajo p. n. člani povračilo stroškov šele po poteku daljše dobe, ko se opravičenost zahtevka sploh ne da več dognati, se bo blagajna poslej ozirala le na prošnje, ki so prispele ali bile dane v blagajni na zapisnik **najkasneje 14. dan**, računši od dneva, ki sledi dnevu od neblagajničnega zdravnika dodeljene prve pomoči. Vlogam priložiti je tudi račun, oziroma potrdilo o plačanem honorarju neblagajničnega zdravnika, iz katerega pa mora biti razviden dnevni čas prejete zdravniške pomoči, ter da je bila nevarnost v odlogu.

V Ljubljani, dne 13. maja 1914.

Načelstvo.

Stev. 1252.

Razpis.

Mestna občina Kranj oddaja potom javne ponudbene obravnave dela in dobave za

zgradbo novih cestnih kanalov

ki so bili proračunjeni na okroglo vsoto 155.000 K, izvzemši alternativo za cevi iz kamenine.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled med uradnimi urami pri podpisani mestni občini.

Ponudbe z napisom: „**Ponudba za zgradbo kanalov**“ je vložiti pri podpisani mestni občini najkasneje do **20. junija 1914** ob 10 uri dop.

Kolekovane in zapečatenе ponudbe morajo obsegati:

1. proračun s številkami in besedami vstavljenimi enotnimi cenami:
2. izrecno izjavo

a) da so ponudniku razmere na licu mesta docela znane,

b) da pozna razpisane pripomočke in pogoje, jih v vsem obsegu prizna, ter se jim brezpogojno ukloni,

c) v koliko delavnih dneh se ponudnik obveže delo dogotoviti in

3. vadij, ki znaša 5% ponudbene vsote. Ta znesek mora oni ponudnik, kateremu se delo odda, v teku 8 dni po prejemu obvestila, popolniti kot kavcijo na 10% znesek ponudbene vsote.

Mestna občina si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene in oddati še drugemu ponudniku posamezna dela in dobave, ki se po mnenju občine dajo brez škode izločiti, in če se ji vidi potrebno tudi razpisati novo ponudbeno razpravo.

Splošni proračun in pogoji se določijo proti plačilu 5 K.

Mestno županstvo v Kranju,

dne 16. maja 1914.

Župan:

Ferd. Polak l. r.

1704

ČEVLJI HUMANIC
odlična kakovostna znamka.

Enotne cene:

R 12 ⁵⁰	R 16 ⁵⁰	R 20 ⁵⁰
--------------------	--------------------	--------------------

Te dni otvoritev

podružnice:

Ljubljana

Franca Jožefa cesta št. 1.

1707

Prva dva otvoritvena dneva dobi vsak kupec **kot premijo za uvedbo**
10 % popusta od stalnih cen.